

Projekt

UCHWAŁA Nr XXVII/..... /2020 RADY GMINY STARE BABICE

z dnia 17 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice na lata 2021-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713, 1378) oraz art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876), Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjąć realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice na lata 2021-2030 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Wójtowi Gminy Stare Babice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie
do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
Gminy Stare Babice na lata 2021-2030

Zgodnie z treścią art. 17 ust.1 pkt.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Obowiązujący dokument Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice został przyjęty uchwałą Nr XXXVI/356/14 Rady Gminy Stare Babice z dnia 20 marca 2014 r. – na lata 2014-2020.

W związku z tym, istnieje konieczność opracowania Strategii na kolejny okres, na lata 2021 – 2030, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice na lata 2021-2030 została opracowana przy współpracy Zespołu ds. opracowania i realizacji „Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych” w Gminie Stare Babice powołanego Zarządzeniem Nr 187/2020 Wójta Gminy Stare Babice z dnia 10 września 2020 r. oraz Zarządzeniem Nr 199/2020 Wójta Gminy Stare Babice z dnia 25 września 2020 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 187/2020 w następującym składzie:

- 1) Sławomir Sumka – Wójt Gminy Stare Babice – Przewodniczący Zespołu
- 2) Alicja Napurka – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – Zastępca przewodniczącego Zespołu,
- 3) Michał Więckiewicz – Sekretarz Gminy
- 4) Henryk Kuncewicz – Przewodniczący Rady Gminy
- 5) Barbara Gębala – Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie Powiatu Warszawskiego Zachodniego
- 6) Radosław Karpiński – Przewodniczący Komisji Oświaty, Spraw Społecznych, Kultury i Kultury Fizycznej
- 7) Anna Błażejewska – Kierownik Biura Obsługi Rady Gminy
- 8) Monika Bachańska – Kierownik Referatu Wspólnej Obsługi Jednostek
- 9) Marzena Magdziak – Główny specjalista pracy socjalnej
- 10) Iwona Kowalska – Starszy specjalista pracy socjalnej
- 11) Małgorzata Kozubal – Starszy specjalista pracy socjalnej
- 12) Bożena Marczak – Starszy specjalista pracy socjalnej
- 13) Jacek Urbaniak – Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- 14) Robert Knap – Naczelnik Wydziału Prewencji KPP
- 15) Beata Błaszczak – Dyrektor Zespołu szkolno-Przedszkolnego w Borzęcinie Dużym
- 16) Dorota Smolińska – Dyrektor szkoły Podstawowej w Starych Babicach
- 17) Hanna Domańska – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Zielonkach – Parcela
- 18) Anna Baran – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Koczargach Starych
- 19) Andrzej Karpiński – Komendant Straży Gminnej Stare Babice
- 20) Janusz Czaja – Dyrektor Domu Kultury Stare Babice

- 21) Tadeusz Wiśniewski – Przewodniczący Gminnej Rady Seniorów
- 22) Teresa Semeniuk – Prezes Stowarzyszenia „Nasz Dom – godne życie”
- 23) Jan Waligóra – Przewodniczący Młodzieżowej Rady Gminy
- 24) Jarosław Płóciennik – Dyrektor Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji
- 25) Anna Filipczak – Starszy pracownik socjalny – Sekretarz Zespołu.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice na lata 2021-2030 zawiera cele i zadania, które stanowią podstawę do podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnej przy współpracy gminnych instytucji publicznych i niepublicznych działających w sferze polityki społecznej. Zakłada również doskonalenie współpracy między poszczególnymi jednostkami służb społecznych (samorządowe jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe), poszerzając i uzupełniając w ten sposób istniejące formy pomocy i wsparcia na rzecz osób, rodzin.

W związku z powyższym zasadne jest przyjęcie niniejszej uchwały.

GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY STARE BABICE
NA LATA 2021-2030

Stare Babice, grudzień 2020 r.

I. SPIS TREŚCI

II.	Wstęp.....	4
III.	Podstawy prawne opracowania Strategii.....	6
IV.	Proces uspołeczniania oraz słownik pojęć	8
1.	Proces uspołeczniania	8
2.	Słownik pojęć.....	8
V.	Wizja oraz cel strategiczny	9
VI.	Charakterystyka środowiska społecznego.....	11
1.	Wybrane dane statystyczne	11
	Tabela 1. Wybrane dane statystyczne Gminy Stare Babice.....	11
	Tabela 2. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku	12
	Tabela 3. Struktura placówek oświatowych w gminie.....	12
	Tabela 4. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej... 13	
	Tabela 5. Bezrobotni w Gminie	13
	Tabela 6. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej... 14	
2.	Charakterystyka wybranych jednostek oraz inicjatyw	15
	Biblioteka Publiczna	15
	Dom Kultury	15
	Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji (GOSiR).....	16
	Młodzieżowa Rada Gminy Stare Babice	19
	Gminna Rada Seniorów, Klub Seniora „Nadzieja” oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku 20	
	Stowarzyszenie „Nasz Dom – Godne Życie”.....	21
	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)	22
	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)	23
VII.	Diagnoza Problemów Społecznych.....	31
1.	Informacje wstępne	31
2.	Informacje z dokumentu Diagnozy Problemów Społecznych	31
3.	Raport „Postrzeganie problemów społecznych przez mieszkańców Gminy Stare Babice”	35
	Założenia badania – dobór próby oraz narzędzia badawcze	35
	Postrzeganie problemów społecznych przez mieszkańców Gminy Stare Babice	36
	Problemy społeczne mieszkańców Gminy Stare Babice	38
	Rekomendacje	43
VIII.	Analiza SWOT oraz dane prospektywne	44

1. Analiza SWOT	44
2. Dane perspektywne (określenie podstaw wizji Strategii)	54
IX. Cele główne Strategii, cele szczegółowe i ich realizacja	55
1. Cele główne Strategii	55
2. Cele szczegółowe i ich realizacja	55
X. System zarządzania i aktualizacji Strategii	57
Podmioty zarządzające realizacją Strategii	57
Instrumenty realizacji Strategii	57
Monitoring i ocena wdrażania Strategii	58
Aktualizacja Strategii	59

II. WSTĘP

*„Od problemów nie należy uciekać,
tylko je rozwiązywać.”*
(P.Ch. Cast)

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, każda gmina w Polsce ma obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Podstawową intencją tworzenia takiej strategii jest wskazanie działań o charakterze planistycznych, których głównym celem jest dążenie do integracji osób (mieszkańców) i rodzin zamieszkujących daną gminę. Wskazana integracja ma w tym kontekście szerokie – społeczne znaczenie, które należy definiować jako dążenie do zespolenia i zharmonizowania mieszkańców danej społeczności lokalnej, poprzez intensyfikację ich kontaktów. Szczególną uwagę w procesie konsolidacji społecznej zwraca się na osoby, które chcą zmieniać siebie oraz swoje otoczenie, jak również osoby dotknięte różnego rodzaju dysfunkcjami.

Warto, w tym miejscu przytoczyć definicję pojęcia „problem społeczny”, która w ujęciu R. Marisa określona została jako: *„ogólne wzory zachowania ludzkiego lub warunków społecznych, które są postrzegane jako zagrożenia dla społeczeństwa przez znaczącą liczbę ludności, przez silne grupy, bądź przez charyzmatyczne jednostki, które mogą być rozwiązane czy też którym można jakoś zaradzić”*¹. Z kolei, według K. Frysztackiego, warunkiem determinującym zaistnienie problemu społecznego jest stan świadomości. Pojawiające się i narastające poczucie niepokoju, zagrożenia, sprzeciwu to mechanizm identyfikowania problemów oraz nadawania im społecznego charakteru². W świetle tych definicji muszą pojawić się cztery istotne elementy, aby można było mówić o problemie społecznym:

- problem społeczny jest zjawiskiem niepożądanym,
- wywołuje krytykę znacznej liczby ludzi,
- jest zjawiskiem możliwym do przewyciężenia,
- można go przewyciężyć przez zbiorowe działanie.

Realizacja celu, jaki wynika z konieczności stworzenia strategii, gmina może realizować przy wykorzystaniu posiadanej infrastruktury, poprzez jej rozbudowę, bądź wykorzystanie infrastruktury należącej do innych podmiotów w drodze porozumień. Szczególne znaczenie ma także współpraca z podmiotami niepublicznymi, w tym organizacjami pozarządowymi.

W rozwiązywaniu problemów społecznych najbardziej efektywna w perspektywie ostatnich lat jest nauka niezbędnych umiejętności do radzenia sobie z problemami. To właśnie ta metoda będzie podstawą realizacji celów strategicznych. U wielu osób, zwłaszcza w okresie transformacji ustrojowej i gospodarczej następuje spiętrzenie problemów prowadzące do apatii, wycofania się, alienacji. W konsekwencji, bardzo często pożądane staje się

¹ K. Frysztacki, Socjologia problemów społecznych, Warszawa 2009, s. 20.

² K. Frysztacki, Problemy społeczne [w:] Encyklopedia socjologii, tom III, Warszawa 2000, s. 205.

stworzenie profesjonalnego systemu edukacji i aktywizacji obywatelskiej ze szczególnym uwzględnieniem udziału społeczeństwa w spotkaniach integracyjno-kulturalnych. Kolejnym obszarem projektowania działań rozwiązujących problemy społeczne jest pomoc społeczna oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Część osób, mimo pomocy w wyżej wymienionych obszarach, dalej ma problemy. Przyczyną takiego stanu są najczęściej problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych (alkohol bądź narkotyki).

Wobec powyższego, uznać należy iż w polskich realiach, problemami społecznymi, jakie najczęściej i najsilniej dają o sobie znać są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, sieroctwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, przemoc, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Problemy te wymagają różnego rodzaju działań oraz indywidualnego podejścia. Nie sposób jednak nie dostrzec, że część z nich może się wzajemnie przenikać i łączyć (i w rzeczywistości tak niestety jest). Priorytetem jest oczywiście przeciwdziałanie tego rodzaju zagrożeniom, ale także podejmowanie działań prowadzących do ograniczania tych problemów w miejscach gdzie one już występują. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w środowisku lokalnym powinna zatem zajmować się działaniem w obszarach:

- edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej;
- pomoc społeczna, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym;
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Osoba lub rodzina „z problemami”, której udzielono pomocy w tych obszarach, będzie bardziej zmotywowana do aktywności w życiu społecznym z adekwatnym poczuciem wartości, mająca świadomość współodpowiedzialności za rozwiązywanie problemów, które spotkała.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego. W ogólnym rozumieniu oznacza sposób osiągania wyznaczonych celów poprzez sterowanie procesem rozwoju, integracji, polityki społecznej. Istotą strategii jest zatem dochodzenie do porozumienia społecznego, minimalizując sytuacje konfliktowe. Jest to formuła kształtowania strategii elastycznych, otwartych i dynamicznych wobec przyszłości.

Reasumując, można stwierdzić, że strategia stanowi instrument umożliwiający podejmowanie decyzji zarówno w najbliższym okresie, jak i w odległej perspektywie. Zasady realizacji polityki długofalowej określają cele strategiczne i zadania związane z ich realizacją, działania i decyzje zarówno w najbliższym okresie, jak i decyzje w dalszym okresie powinny być podejmowane na podstawie strategii. Trzeba jednak zaznaczyć, że strategia jest dokumentem „żywym”, co wynika ze zmienności oraz stopnia nasilenia poszczególnych problemów społecznych.

III. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA STRATEGII

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika wprost z art. 17. ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876). Ustawa o pomocy społecznej określa:

1. zadania w zakresie pomocy społecznej,
2. rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich przydzielania,
3. organizacje pomocy społecznej,
4. zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Według ww. ustawy, pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Różnorodność problemów społecznych występujących w gminie powoduje konieczność wzięcia pod uwagę także innych aktów prawnych, które mają istotny wpływ na konstrukcję dokumentu i rozwiązywanie zadań społecznych w przyszłości. Są to m.in.:

- 1) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym;
- 2) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej;
- 3) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- 5) ustawa z 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych;
- 6) ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- 7) ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- 8) ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny;
- 9) ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 10) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 11) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 12) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych;
- 13) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;
- 14) ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego;
- 15) ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych;
- 16) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej;
- 17) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- 18) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- 19) ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- 20) ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego;

- 21) ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 22) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- 23) ustawa z dnia z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty;
- 24) ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

Oprócz wspomnianych aktów prawnych przy realizacji strategii może zachodzić potrzeba odwołania się również do ustaw i aktów wykonawczych z zakresu ochrony zdrowia, oświaty i edukacji publicznej, budownictwa socjalnego.

Dokumentami na których oparta została niniejsza Strategia są także:

- 1) Strategia Rozwoju Gminy Stare Babice do roku 2025;
- 2) Diagnoza Problemów Społecznych Gminy Stare Babice;
- 3) Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2019.

IV. PROCES USPOŁECZNIANIA ORAZ SŁOWNIK POJĘĆ

1. Proces uspołeczniania

Uspołecznienie procesu planowania strategicznego jest wymogiem Unii Europejskiej i wiąże się w praktyce z zastosowaniem w procesie planowania co najmniej dwóch z czterech niżej podanych zasad polityki strukturalnej Unii Europejskiej:

- **programowanie** – obowiązek tworzenia długookresowych strategii i planów rozwoju na poziomie narodowym, wojewódzkim i wszędzie tam, gdzie jest to uzasadnione potrzebami lokalnymi – także na poziomie gmin i powiatów,
- **subsidiarność** – jasne określenie kompetencji władzy wykonawczej różnych szczebli i upoważnienie (na mocy stosowanych aktów prawnych) samorządów do programowania i realizacji polityki społecznej regionu,
- **partnerstwo** – statutowy obowiązek konsultowania polityki społecznej z partnerami społecznymi na każdym poziomie programowania polityki społecznej.
- **koncentracja** – wybór i ustalenie hierarchii priorytetów w ramach programów operacyjnych i systematyczne zwiększanie przydziału środków na te działania w obszarach, na których koncentrują się problemy społeczne i ekonomiczne.

W niniejszej Strategii zostały uwzględnione wszystkie 4 zasady.

2. Słownik pojęć

- WIZJA – dokąd zmierzamy, kim chcemy się stać, w imię jakich wartości działamy,
- MISJA – sens naszego istnienia i działania,
- PRIORYTETY – najważniejsze cele, pierwszoplanowa sprawa (zgodnie z nomenklaturą NSRR),
- CELE (KIERUNKI STRATEGICZNE) – opisują pożądane zmiany struktury powiązań i jakości w podsystemach rozwoju,
- ZADANIA – upodmiotowiony harmonogram działań (programów, czasów),

V. WIZJA ORAZ CEL STRATEGICZNY

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu Gminy Stare Babice, jaki jednostka (samorząd) oraz jej mieszkańcy (uczestnicy procesu planowania), chcieliby osiągnąć za 10 lat. Wizja określa bardzo ogólnie: dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie chcemy osiągnąć cele, jeśli podejmiemy działania strategiczne.

Odnosząc się do Strategii Rozwoju Gminy, należy przytoczyć wizję (stan docelowy idealny) sformułowaną w tymże opracowaniu: „*Stare Babice są nowoczesną gminą o ciekawej historii i unikalnej przyrodzie, dobrym miejscem do życia i inwestowania*”. Opis ten stanowi wyznacznik dla wskazania wizji niniejszej Strategii, jak również określenia celów i sposobów ich realizacji.

Jednocześnie, należy zwrócić uwagę na *strategiczne kierunki działań*, określone w ww. Strategii Rozwoju Gminy, a dokładniej na:

- Kierunek 1 – Wzmocnienie integracji społecznej i przestrzenno-gospodarczej Gminy Stare Babice w ramach Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego, w szczególności obszar „społeczny”, którego działania określono: „*wykorzystanie ogromnego potencjału społecznego aglomeracji warszawskiej, w tym: współpraca z instytucjami miejskimi oraz z warszawskimi organizacjami społecznymi w obszarze kultury, sportu, rekreacji, korzystanie z doświadczeń Warszawy i innych gmin, budowa wspólnej (komplementarnej) oferty sportowej i kulturalnej, wykorzystanie platform cyfrowych do wspólnego zarządzania usługami społecznymi (np. e-zdrowie, e-kultura, e-rekreacja)*”.
- Kierunek 4 – Zapewnienie mieszkańcom Gminy wysokiego poczucia bezpieczeństwa publicznego, pełnego dostępu do wysokiej jakości usług oświatowo-wychowawczych oraz usług ochrony zdrowia.
- Kierunek 6 – Wsparcie integracji społecznej mieszkańców Gminy.

W dalszej kolejności, Strategia Rozwoju Gminy określa pięć celów strategicznych, spośród których dwa są istotne z perspektywy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych:

- Cel nr 2 – Poprawa bytowo-komunalnych warunków życia w gminie.
- Cel nr 3 – Budowa społeczeństwa obywatelskiego, aktywizacja społeczności lokalnych, aktywne rozwiązywanie problemów społecznych.

Do celów tych przypisane zostały cele strategiczne, które zostaną wskazane w dalszej części niniejszej Strategii.

Wobec powyższego, w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice, wizję sformułowano w następujący sposób:

Stare Babice jako dobre miejsce do życia, które:

- 1) zapewnia profesjonalną pomoc społeczną, efektywnie rozwiązującą problemy socjalne oraz bytowe mieszkańców, wspiera osoby potrzebujące pomocy i sprzyja ich rozwojowi;**
- 2) zapewnia profesjonalną i wyspecjalizowaną pomoc w zakresie ochrony zdrowia mieszkańców;**
- 3) zapewnia nowoczesną edukację, niezależną od innych czynników, takich jak wiek czy niepełnosprawność;**
- 4) umożliwia i sprzyja integracji społeczności lokalnej;**
- 5) zapewnia i gwarantuje profesjonalną oraz efektywną pomoc w sytuacji zagrożenia dotyczących dysfunkcji spowodowanych nadużywaniem substancji psychoaktywnych.**

Celem strategicznym, a zarazem podstawowym (wyjściowym) jest opracowanie harmonijnego planu działania, spójnego z przedstawioną wizją, uwzględniającego szczegółowy podział na priorytetowe obszary.

VI. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO

1. Wybrane dane statystyczne

Tabela 1. Wybrane dane statystyczne Gminy Stare Babice

LP.	DANE	Jednostka	LATA	
			2018	2019
1	Powierzchnia	ha	6342	6342
	w tym:			
	Użytki rolne	ha	4044	4014
	Lasy	ha	1198	1198
2	Zasoby mieszkaniowe			
	Liczba mieszkań	liczba	6294	6606
	w tym:			
	Komunalne	liczba	11	11
	Prywatne	liczba	6283	6606
	Powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	1115395	1205402
3	Infrastruktura			
	Sklepy różne	sztuki	41	42
	Lokale gastronomiczne	sztuki	16	19

Źródło: Urząd Gminy

Tabela 2. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku

GRUPA WIEKOWA	GMINA	
	OGÓŁEM	KOBIETY
2018 rok		
Wiek przedprodukcyjny (0 - 18 lat)	4169	2012
Wiek produkcyjny (19 – 56/65)	10462	5068
Wiek poprodukcyjny (powyżej 56/65)	3030	2017
2019 rok		
Wiek przedprodukcyjny (0 - 18 lat)	6465	2105
Wiek produkcyjny (19 – 56/65)	10837	5259
Wiek poprodukcyjny (powyżej 56/65)	3146	2089

Źródło: Urząd Gminy

Tabela 3. Struktura placówek oświatowych w gminie

Liczba placówek	2017/2018	2018/2019
Placówki wychowania przedszkolnego	13	13
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	798	812
Szkoły podstawowe	4	4
Uczniowie szkół podstawowych	1498	1982
Szkoły ponadpodstawowe	brak	brak

Źródło: Urząd Gminy

Tabela 4. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej

	2018 ROK	2019 ROK
LICZBA ŚWIADCZENIOBIORCÓW OTRZYMUJĄCYCH POMOC (OGÓŁEM)	244	221
W TYM ZADANIA WŁASNE	161	220
W TYM ZADANIA ZLECONE	2	1
LICZBA RODZIN	162	140
LICZBA OSÓB W RODZINACH	378	325

Źródło: dane GOPS

Tabela 5. Bezrobotni w Gminie

	2018 ROK			2019 ROK		
	OGÓŁEM	K	M	OGÓŁEM	K	M
BEZROBOTNI	181	68	113	159	61	98
Z PRAWEM DO ZASIŁKU	36	20	16	28	12	16
ZAMIESZKALI NA WSI	181	68	113	159	61	98

Źródło: PUP i GOPS

Tabela 6. Ilość osób objętych pomocą społeczną z powodu trudnej sytuacji życiowej

	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	% OGÓŁU MIESZKAŃCÓW	LICZBA GOSPODARSTW DOMOWYCH	LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH	% OGÓŁU MIESZKAŃCÓW
	2018 rok			2019 rok		
UBÓSTWO	61	115	0,64	54	100	0,55
SIEROCTWO	3	8	0,04	1	2	0,01
OCHRONA MACIERZYŃSTWA	13	63	0,35	6	35	0,19
BEZDOMNOŚĆ	7	10	0,05	9	12	0,06
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	49	97	0,54	38	65	0,35
BEZRADNOŚĆ	40	133	0,74	32	111	0,61
DLUGOTRWALA CHOROBA	33	60	0,33	34	60	0,33
ALKOHOLIZM	5	7	0,04	5	7	0,04
NARKOMANIA	0	0	0,00	0	0	0,00
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	1	1	0,00	2	2	0,01

2. Charakterystyka wybranych jednostek oraz inicjatyw

Biblioteka Publiczna

Od roku 2018 Biblioteka Gminy Stare Babice ma nową siedzibę, mieszczącą się przy ul. Południowej 2A, 05-082 Zielonki Parcela. Obszerny lokal o powierzchni 366 m² daje szerokie możliwości rozmieszczania i prezentowania zbiorów, włączania nowości wydawniczych, jak też pozwala na rozwijanie szerokiej oferty kulturalnej. Dyrekcja Biblioteki stara się, aby czytelnicy postrzegali Bibliotekę jako miejsce przyjazne, nowoczesne, jako żywe centrum kultury, rozrywki i wiedzy. Intencją jest, aby Biblioteka była postrzegana nie tylko jako zbiór książek. Będąc placówką kulturalną, Biblioteka posiada wyznaczoną misję upowszechniania szeroko pojętej kultury, ułatwiania do niej dostępu, jak też aktywizację społeczności lokalnej. Za celowe uznano więc otwarcie możliwości wkraczania różnych grup wiekowych w wielki świat.

Współczesna biblioteka nie może być tylko wypożyczalnią i czytelnią książek – musi być prawdziwą instytucją kultury, miejscem spotkań z książką, jej twórcami, musi stwarzać okazje do kreatywnych spotkań z innymi użytkownikami. Dlatego też Biblioteka prowadzi rozmaite formy działalności związane z szeroko rozumianym upowszechnianiem kultury wśród lokalnej społeczności. Podejmuje również różne formy popularyzacji czytelnictwa, których celem jest zdobywanie coraz większej liczby odbiorców. Ważnym adresatem tych działań są dzieci i młodzież szkolna – przyszli, stali i wierni czytelnicy. Formuła imprez jest bogata, dzięki czemu młodzi odbiorcy chętniej wchodzą w świat książki i literatury.

Biblioteka to przyjazne miejsce, w którym dziecko może przyjemnie spędzić czas. Celem władz jest zachęcać dzieci do czytania książek, a poprzez warsztaty nauczyć kreatywnego spędzania wolnego czasu. Idąc za słowami Astrid Lindgren „*Bez książek prawdziwe dzieciństwo nie istnieje*”, z myślą o dzieciach Biblioteka jest organizatorem zajęć literacko-plastycznych, które w drodze konkursu, w 2018 r., otrzymały nazwę BIBLIOSŁÓWKA.

Wszystkich pasjonatów czytania – osoby, które lubią czytać i rozmawiać o lekturze, poznawać nowych autorów i gatunki literackie, Dyrekcja oraz pracownicy Biblioteki chętnie goszczą na spotkaniach Dyskusyjnego Klubu Książki. Ponadto prowadzone są warsztaty w ramach których odbywają się zajęcia z robótek zręcznych (niezwykle relaksujące zajęcia i miły sposób na spędzenie wolnego czasu).

Dom Kultury

Dom Kultury Stare Babice powstał w lutym 2018 roku, by wzmocnić rozwój okolicy, dać przestrzeń do spotkań i odpowiadać na potrzeby mieszkańców. Dom Kultury zapewnia zarówno czystą rozrywkę, jak i zaspokojenie najbardziej wyrafinowanych gustów. Mieszkańcy gminy mają możliwość uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych i artystycznych, zajęciach i warsztatach na najwyższym poziomie.

Dom Kultury administruje również przestrzeń Klubu Mieszkańca znajdującego się w budynku Szkoły Podstawowej w Starych Babicach, przy ul. Polnej 40. Dyrekcja oraz pracownicy dbają o grafik zajęć, warsztatów i wydarzeń realizowanych w tym miejscu przez organizacje pozarządowe, Klub Seniora „Nadzieja”, koła gospodyń i inne lokalne inicjatywy.

W profesjonalnie wyposażonej Sali Widowiskowej Domu Kultury organizowane są koncerty, występy kabaretowe, spektakle baletowe, monodramy, występy iluzjonistów, a także kino. Dobry film można było obejrzeć również w kinie plenerowym na leżakach oraz w kinie samochodowym. W 2019 roku z inicjatywy Domu Kultury zrealizowano w trakcie wakacji Kulturalne Lato, pełne bezpłatnych spektakli i koncertów, projekcji kinowych w plenerze oraz warsztatów różnorodnych technik tanecznych, zaś szczególnym hitem stały się potańcówki i animacje dla dzieci przeprowadzane w różnych zakątkach gminy. Od 2019 roku, w styczniu, organizowany jest Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, będący zarejestrowanym sztabem WOŚP.

Dom Kultury stał się opiekunem dziedzictwa historycznego, kierując uwagę turystów, a także mieszkańców, na niezwykłą historię Radiostacji Babice. Owocem tych działań są np. programy internetowe, gromadzenie archiwum, zorganizowane wycieczki oraz multimedialna gra terenowa.

Niezwykłą popularnością cieszą się zajęcia i warsztaty skierowane dla wszystkich grup wiekowych od maluchów po seniorów, prowadzone przez najwyższej klasy praktyków danej dziedziny. Dzięki współpracy z Gminnym Ośrodkiem Sportu i Rekreacji Stare Babice w ofercie Domu Kultury znajdują się różnorodne zajęcia taneczne (taniec nowoczesny, balet, breakdance, flamenco, oraz ruchowe (joga i capoeira). W pracowni muzycznej trenuje regularnie Babicka Orkiestra Dęta im. Krzysztofa Pendereckiego oraz Chór „Aprobata”. Oferta zajęć obejmuje propozycje dla seniorów: zajęcia taneczne, teatralne oraz origami, a także zajęcia recytatorskie z Zespołem „Bez Nazwy”.

W trakcie pandemii wirusa COVID-19 tworzone były materiały online angażujące społeczność, promujące dziedzictwo kulturowe gminy oraz dzieła kultury tworzone obecnie przez lokalną społeczność.

Na wszystkie odpłatne zajęcia, warsztaty oraz wydarzenia kulturalne udzielane jest 20% zniżki dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny wydanej w Gminie Stare Babice, wspomagając tym sposobem rodziny wielodzietne. Dla seniorów posiadających Ogólnopolskie Karty Seniora zniżka na uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych wynosi także 20 %.

Dom Kultury planuje rozwijać każdą z gałęzi działalności i otwierać nowe, eksperymentować, podejmować nowe wyzwania, ugruntowując pozycję lidera na rynku okolicznych centrów kultury.

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji (GOSiR)

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji Stare Babice skupia swoją działalność na wielu płaszczyznach rozwoju sportu i rekreacji w Gminie Stare Babice. Są to m. in.:

- 1) funkcjonowanie sekcji sportowych i rekreacyjnych;

- 2) organizacja imprez sportowych;
- 3) dbałość o rozwój infrastruktury sportowej;
- 4) podejmowanie i wspieranie inicjatyw sportowych mieszkańców.

Zasadniczym zadaniem GOSiR jest zaspokajanie potrzeb lokalnej społeczności w zakresie sportu, rekreacji i upowszechniania kultury fizycznej. W tym zakresie GOSiR Stare Babice współpracował ze stowarzyszeniami i klubami sportowymi, placówkami oświatowymi, organizacjami i firmami o charakterze sportowym oraz osobami indywidualnymi. Można tu wymienić m.in.:

- 1) Uczniowski Klub Sportowy Borzęcin;
- 2) Gminny Klub Sportowy Naprzód GOSiR Stare Babice;
- 3) Klub Sportowy Blizne;
- 4) Polskie Stowarzyszenie Carrom;
- 5) Klub Karate Rensei;
- 6) Warsaw Cricket Club;
- 7) Fundacja Wspierania Kultury Fizycznej „Stacja Sport”;
- 8) Integracyjny Klub Sportowy Kuźnia Stare Babice;
- 9) Uczniowski Klub Sportowy Akrosfera;
- 10) Gminne placówki oświatowe;
- 11) Firmy i osoby indywidualne.

W ramach działalności GOSiR Stare Babice oferuje zajęcia sportowo-rekreacyjne skierowane przede wszystkim dla dzieci i młodzieży:

- 1) zajęcia sportowo-rekreacyjne z elementami piłki nożnej dla przedszkolaków w ramach współpracy z UKS Borzęcin oraz z Fundacją „Stacja Sport”;
- 2) zajęcia z piłki nożnej dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Stare Babice w ramach współpracy z UKS GOSiR Stare Babice z Borzęcina Dużego oraz z GKS Naprzód GOSiR Stare Babice;
- 3) zajęcia z Carrom (bilard indyjski) w ramach współpracy z Polskim Stowarzyszeniem Carrom;
- 4) zajęcia z Karate w ramach współpracy z Rensei Team;
- 5) zajęcia z elementami boksu dla grupy wiekowej 10-14 lat oraz grupy dedykowanej kobietom;
- 6) zajęcia z koszykówki i minikoszykówki dla dzieci powyżej 10 roku życia;
- 7) spotkania biegowe w ramach realizacji projektu pn. Stare Babice Biegają;
- 8) zajęcia Nordic Walking w ramach realizacji projektu pn. Pomaszerujemy w Starych Babicach;

- 9) zajęcia z akrobatyki sportowej w ramach współpracy z Uczniowskim Klubem Sportowym Akrosfera Stare Babice;
- 10) zajęcia z gimnastyki artystycznej w ramach współpracy z RG Legia;
- 11) zajęcia z judo w ramach współpracy ze stowarzyszeniem Kuma Judo;
- 12) zajęcia ogólnorozwojowe dla dzieci w wieku 2-5 lat w ramach współpracy z Fundacją „Stacja Sport”.

Na terenie strefy rekreacji dziecięcej kontynuowany jest program pn. „Promocja zdrowia w Gminie Stare Babice poprzez stworzenie strefy rekreacji dziecięcej”. W związku z powyższym na terenie strefy w okresie od kwietnia do października realizowany jest program zajęć pozalekcyjnych dla dzieci w postaci zajęć sportowych. Dodatkowo prowadzone są zajęcia rehabilitacyjne dla dzieci w liczbie ok. 400 godzin.

Statutowa działalność GOSiR polega również na udostępnianiu i dbałości o infrastrukturę sportową Gminy Stare Babice. Baza sportowo- rekreacyjna, nad którą pieczę sprawuje GOSiR:

1) w Borzęcinie Dużym (Strefa Rekreacji Dziecięcej):

- boisko do piłki nożnej syntetyczne o wymiarach 50m x 90 m,
- dziecięca ścianka wspinaczkowa,
- siłownia rekreacyjna zewnętrzna,
- stoły do tenisa stołowego zewnętrzne szt. 3,
- poliuretanowe boisko do piłki ręcznej,
- poliuretanowe boisko do koszykówki szt. 2,
- poliuretanowe boisko do siatkówki szt. 2,
- zielona sala zewnętrzna,
- poliuretanowa bieżnia lekkoatletyczna wraz ze skocznią w dal,
- skatepark,
- plac zabaw,
- boisko do piłki siatkowej plażowej – Plac Chopina,

2) w Wojcieszynie:

- boisko rekreacyjne do piłki nożnej o nawierzchni trawiastej,

3) w Zielonkach-Parceli:

- boisko do piłki nożnej syntetyczne o wymiarach 68m x 105m z trybuną odkrytą na 400 osób oraz oświetleniem,
- boisko do piłki nożnej trawiaste o wymiarach 68m x 105m z trybuną krytą na 180 osób oraz oświetleniem,

- boisko do piłki nożnej trawiaste treningowe o wymiarach 68m x 105m,
- boiska do siatkówki plażowej szt. 3,
- Hala Sportowa o powierzchni 1313,92 m², dzielona na 3 sektory, z pełnowymiarowymi boiskami do gry w piłkę ręczną (40m x 20m), koszykówkę (28m x 15m) i siatkówkę (18m x 9m),
- boisko wielofunkcyjne,

4) w Blizne Jasińskiego:

- boisko gruntowe do piłki nożnej o wymiarach 30m x 60 m.,
- boisko do piłki siatkowej plażowej,

5) Sport szkolny:

- sala sportowa szkolna w Starych Babicach, boisko do koszykówki z nawierzchnią poliuretanową oraz bieżnia lekkoatletyczna,
- sala sportowa szkolna w Borzęcinie Dużym,
- sala sportowa szkolna w Koczargach Starych oraz boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej.

Warto podkreślić, iż GOSiR Stare Babice współpracuje z placówkami oświatowymi Gminy w zakresie korzystania z sal gimnastycznych w godzinach popołudniowych, z przeznaczeniem dla sekcji GOSiR, klubów sportowych, stowarzyszeń o charakterze sportowym, zorganizowanych grup mieszkańców, innych podmiotów. Zajęcia odbywają się wg harmonogramu opracowanego wspólnie z Dyrektorami szkół. Ze względu na spore zainteresowanie mieszkańców Gminy Stare Babice korzystaniem z sal gimnastycznych zajęcia odbywają się od poniedziałku do piątku do godziny 22:00.

Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji Stare Babice swoimi działaniami promuje przede wszystkim rekreację ruchową, a ofertę kieruje w szczególności do grupy docelowej, którą stanowią dzieci i młodzież.

Zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci i młodzieży, realizowane przez GOSiR Stare Babice są szeroko dostępne. Grupy dziecięco-młodzieżowe posiadają pierwszeństwo w dostępności do obiektów sportowych na terenie Gminy. Czynimy starania, aby warunki do rekreacji ruchowej w ramach trenowanych przez siebie dyscyplin, były na najwyższym możliwym poziomie.

Młodzieżowa Rada Gminy Stare Babice

„*Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie*” – tymi słowami kierowała się Rada Gminy Stare Babice, powołując do życia Młodzieżową Radę Gminy. Wybory do MRG odbyły się w grudniu 2019 r. Członkowie MRG mają obowiązek reprezentować swoje szkoły i młodzież zamieszkującą Gminę Stare Babice. Głównymi celami statutowymi MRG są upowszechnianie idei demokratycznych i samorządowych wśród młodzieży, a także działanie

na rzecz społeczności uczniowskich. Bardzo ważnym elementem funkcjonowania Młodzieżowej Rady jest stały kontakt i współpraca z Urzędem Gminy, a także jednostkami organizacyjnymi gminy i organizacjami pozarządowymi. Nie można zapomnieć o bardzo istotnym międzypokoleniowym współdziałaniu z Gminną Radą Seniorów.

Radnych Młodzieżowej Rady Gminy Stare Babice szczególnie frapują kwestie związane z ochroną środowiska. Młodzieżowi Radni biorą również udział w gminnych uroczystościach patriotycznych, dając tym samym wyraz estymie, z jaką podchodzą do historii naszego kraju.

W najbliższym czasie Młodzieżowa Rada Gminy będzie skupiała się szczególnie na bliskiej współpracy ze szkołami podstawowymi oraz przyznaniu pierwszej w historii Starych Babic nagrody „Przyjaciel Młodzieży”.

Gminna Rada Seniorów, Klub Seniora „Nadzieja” oraz Uniwersytet Trzeciego Wieku

Gminna Rada Seniorów została powołana uchwałą nr XIII/120/15 Rady Gminy Stare Babice w dniu 16 grudnia 2015 roku. Celem działalności Rady Seniorów jest zapewnienie osobom starszym wpływu na sprawy dotyczące lokalnej społeczności, w tym na sprawy dotyczące osób starszych, jak również w ramach tworzenia warunków do pobudzania aktywności obywatelskiej. W dniu 2 grudnia 2016 roku powstała uchwała nr IV/5/16 w sprawie planu pracy Gminnej Rady Seniorów w Starych Babicach na rok 2017. W Gminie Stare Babice została również opracowana Strategia Polityki Senioralnej Gminy Stare Babice na lata 2017-2025, która została przyjęta Zarządzeniem Wójta Gminy Stare Babice w dniu 27.08.2019 r.

Politykę Senioralną w porozumieniu z Gminną Radą Seniorów prowadzą: GOPS, Dom Kultury, Biblioteka oraz GOSiR. Gminna Rada Seniorów współpracuje ze wszystkimi wymienionymi instytucjami, jak również z Fundacjami i Stowarzyszeniami działającymi na rzecz Seniorów również poza terenem gminy. Prowadzone są również działania na arenie krajowej, członkowie Rady Seniorów są delegatami Ogólnopolskiego Parlamentu Seniorów, Mazowieckiego Parlamentu Seniorów, a także należą do Mazowieckiej Rady Seniorów.

Działania Gminnej Rady Seniorów zostały zauważone przez innych Seniorów z gmin ościennych, m.in. z gminy Leszno oraz z gminy Izabelin. Goszczono również dwie Rady Seniorów z Bychawy i Niedźwiady.

W czasie epidemii COVID-19 uruchomiono telefon zaufania dla seniorów, podjęto starania o podejmowanie pomocy osobistej jak również w formie wolontariatu: Seniorzy – Seniorom. Wiele zajęć dla seniorów odbywało się online.

Klub Seniora „Nadzieja” powstał i działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Starych Babicach od ponad 11 lat. Spotkania odbywają się 2 razy w miesiącu. Założeniem Klubu jest aktywizacja i integracja osób starszych oraz stworzenie warunków do aktywnego i miłego spędzania czasu wolnego.

Na spotkania Klubu zapraszane są znane osoby zarówno ze strony medycznej, jak i historycy, przyrodnicy, podróżnicy, autorzy książek. Klubowicze rozmawiają o tradycjach różnych świąt zarówno w nawiązaniu do ich obchodów w Polsce, jak też i na świecie. W Klubie, organizowane też są wieczorki taneczne, a nawet poetyckie (od kiedy w Klubie powstał Zespół „Bez Nazwy”). W Klubie Seniora „Nadzieja” wypracowano dzięki Seniorce Pani Irenie Janowskiej-Woźniak kącik pn. „Co warto przeczytać?”. Prowadzona jest również kronika Klubu Seniora „Nadzieja”.

Od października 2017 r. odbywają się zajęcia pn. „Gimnastyka przy muzyce”, prowadzone przez Panią Małgorzatę Baranowską. A od stycznia 2020 r. Seniorzy oraz ich opiekunowie mają możliwość skorzystania z poradnictwa i wsparcia psychologicznego z Panią Agnieszką Kik-Głowacz.

Wreszcie organizowane są jednodniowe lub kilkudniowe wycieczki, a także wyjazdy i to zarówno do kina, teatru, ale też np. oglądanie świątecznej Warszawy.

Wszelkie działania Klubu Seniora „Nadzieja” to zasługa współpracy ludzi, którzy chcą działać na rzecz Klubu, przychodzą na spotkania. To również dobre relacje i współpraca z lokalnymi władzami, Radą Gminy, Gminną Radą Seniorów, Uniwersytetem III Wieku, Zespołem „Sami Swoi”, jednostkami organizacyjnymi i organizacjami pozarządowymi.

Uniwersytet Trzeciego Wieku – rozpoczął swoją działalność 20 października 2014 r. Celami Stowarzyszenia są:

- 1) prowadzenie działalności edukacyjnej w ramach systemu kształcenia ustawicznego skierowanej do osób w wieku dojrzałym oraz działalności publicznej na rzecz integracji wielopokoleniowej;
- 2) organizowanie i rozwijanie różnych form aktywności psychicznej i fizycznej osób dorosłych;
- 3) propagowanie działań sprzyjających zachowaniu sprawności i zdrowia fizycznego i psychicznego;
- 4) propagowanie zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień;
- 5) upowszechnianie osiągnięć nauki, kultury, sztuki i techniki;
- 6) pobudzanie inicjatyw społecznych w zakresie rozwoju życia kulturalnego i oświatowego;
- 7) propagowanie wiedzy z zakresu środowiska naturalnego i zdrowia przed ujemnymi skutkami cywilizacyjnymi oraz inicjowanie działań mających na celu ich ochronę;
- 8) upowszechnianie dobrych praktyk – promocja i integracja.

Oferta obejmuje m.in.: wykłady na temat treści z psychologii, walki ze stresem, treningu pamięci, rekreacji ruchowej, zdrowego stylu życia, dietetyki, wiedzy historycznej; wyjazdy do teatru, kina, muzeów, miejsc kultury; warsztaty plastyczne; spotkania świąteczne, zajęcia taneczne, udział w spotkaniach integracyjnych.

Stowarzyszenie „Nasz Dom – Godne Życie”

Stowarzyszenie „Nasz dom – Godne życie” w Starych Babicach powstało z pilnej potrzeby społecznej i działa na rzecz i w imieniu osób z różnorakimi niepełnosprawnościami,

ich rodziców i opiekunów oraz przyjaciół z Gminy Stare Babice. Inicjatywa ta zyskała wielką przychylność i wsparcie władz Gminy.

28 października 2019 r. Stowarzyszenie zostało oficjalnie wpisane do Ewidencji Stowarzyszeń Zwykłych prowadzonej przez Starostę Powiatu Warszawskiego Zachodniego.

Głównym celem Stowarzyszenia jest budowa Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego dla osób niepełnosprawnych. Stowarzyszenie ściśle współpracuje z władzami Gminy w procesie opracowania projektu.

Podjęto także współpracę w realizacji programów gminnych, które służą nie tylko podopiecznym, ich rodzinom i opiekunom, ale wszystkim potrzebującym pomocy w Gminie.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)

Na terenie Gminy Stare Babice działa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, która tworzy warunki do realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii i Przemocy w Rodzinie”.

Gmina podejmuje następujące działania na rzecz ograniczenia dostępności do alkoholu:

1. ograniczenia liczby punktów zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, do spożycia w miejscu sprzedaży:
 - 1) do 35 dla napojów alkoholowych o zawartości alkoholu do 4,5% oraz piwa;
 - 2) do 25 dla napojów alkoholowych powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa);
 - 3) do 25 dla napojów alkoholowych o zawartości alkoholu powyżej 18%;
2. ograniczenia liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, do spożycia poza miejscem sprzedaży do 45 dla każdej kategorii napojów alkoholowych,
3. wprowadza zakazy sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych na terenie Gminy oraz zasady sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z uchwałą Rady Gminy Stare Babice nr VI/40/2019,
4. przestrzega stosowania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych z wyjątkiem piwa,
5. systematycznie kontroluje sklepy i punkty gastronomiczne w zakresie przestrzegania ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz warunków i zasad sprzedaży ustalonych przez Radę Gminy.

W ramach profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży gmina prowadzi w szkołach, organizacjach dziecięcych i młodzieżowych, stowarzyszeniach, parafiach gminy, a także w świetlicach środowiskowych działalność profilaktyczną w oparciu o nowoczesne i sprawdzone programy.

Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób i rodzin z przemocą domową

Od 1998 roku prowadzony jest Punkt Informacyjno-Konsultacyjny dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową, w którym udzielane są konsultacje i porady w celu podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy,

rozwiązaniom prawnym jak również pracą ze sprawcami przemocy w zakresie zachowań agresywnych. Na spotkaniach indywidualnych przeprowadzana jest rozmowa wstępna mająca na celu rozpoznanie problemu, stawiana jest diagnoza oraz zalecenia, co do dalszej pracy. W trakcie przeprowadzanych porad indywidualnych udzielanym osobom wdrażany jest proces wsparcia psychicznego polegający na podwyższeniu ich samooceny i nabywaniu pozytywnego obrazu siebie.

Punkt Konsultacyjny jest często pierwszym miejscem, do którego osoby doświadczające przemocy zwracają się o pomoc. Dyżuruje tam osoba przygotowana do pracy z ofiarami przemocy, ich rodzinami oraz samymi sprawcami przemocy.

Punkt Informacyjno - Konsultacyjny ds. Uzależnień

Spotkania w punkcie odbywają się dwa razy w tygodniu. Pomoc skierowana jest głównie do osób mających problem alkoholowy oraz ich rodzin. W godzinach pracy punktu działa także telefon zaufania.

Od 2019 roku wprowadzono także, cieszące się bardzo dużym zapotrzebowaniem *dyżury psychologiczne*. Są one kierowane zarówno do ofiar przemocy w rodzinie jak również rodzin w których występuje problem alkoholowy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z siedzibą 05-082 Stare Babice, ul. Rynek 21 jest jednostką powołaną i działającą na zasadach określonych dla jednostek budżetowych oraz na podstawie:

- 1) uchwały Rady Gminy w Starych Babicach Nr VIII/55/91 z dnia 26 kwietnia 1991 r. w sprawie utworzenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Babicach;
- 2) przepisów dotyczących pomocy społecznej oraz finansów publicznych;
- 3) uchwały Nr XVII/153/16 Rady Gminy w Starych Babicach z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Babicach, który został zmieniony uchwałą nr XLVII/503/18 z dnia 8 listopada 2018 r.

Terenem działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest obszar administracyjny Gminy Stare Babice.

Świadczenia realizowane przez GOPS:

Tabela 7. Świadczenia realizowane przez GOPS

I. Świadczenia pieniężne**II. Świadczenie niepieniężne**

1. finansowane z budżetu państwa:

- 1) zasiłek stały
- 2) zasiłek okresowy
- 3) zasiłek rodzinny z dodatkami
- 4) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka
- 5) świadczenia rodzicielskie
- 6) świadczenie wychowawcze
- 7) jednorazowe świadczenie wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- 8) jednorazowe świadczenie wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”
- 9) świadczenia z funduszu alimentacyjnego
- 10) świadczenia opiekuńcze:
 - a) świadczenie pielęgnacyjne
 - b) zasiłek pielęgnacyjny
 - c) specjalny zasiłek opiekuńczy
 - d) zasiłek dla opiekuna

- 1) praca socjalna
- 2) składki na ubezpieczenie zdrowotne
- 3) składki na ubezpieczenie społeczne
- 4) pomoc rzeczowa
- 5) sprawienie pogrzebu
- 6) poradnictwo specjalistyczne
- 7) interwencja kryzysowa
- 8) schronienie
- 9) usługi opiekuńcze
- 10) specjalistyczne usługi opiekuńcze
- 11) posiłek
- 12) niezbędne ubranie
- 13) pobyt i usługi w domu pomocy społecznej
- 14) pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych

2. finansowane z budżetu gminy:

- 1) zasiłek celowy
 - 2) specjalny zasiłek celowy
 - 3) zasiłek okresowy
 - 4) zasiłek celowy przyznany osobie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego
-

**Realizowane przez GOPS w Starych Babicach programy rządowe/osłonowe/inne
wynikające z lokalnych potrzeb**

Kierunki realizacji przez GOPS wymienionych poniżej programów i działań wynikają zarówno z odpowiednich ustaw, jak również z Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice na lata 2014-2020 przyjętej uchwałą nr XXXVI/356/14 Rady Gminy Stare Babice z dnia 20 marca 2014 r.

Zawarte i realizowane cele oraz zadania dotyczą rozwiązywania występujących problemów społecznych w Gminie Stare Babice, a w szczególności:

- 1) wsparcia osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, starszych i bezdomnych;

- 2) objęcia pomocą osób samotnie wychowujących dzieci, rodzin dysfunkcyjnych oraz rodzin doznających przemocy domowej;
- 3) profilaktyki w zakresie ochrony zdrowia i uzależnień;
- 4) edukacji publicznej.

Są to następujące programy, działania:

1. Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

W dniu 15 października 2018 r. została podjęta uchwała Nr 140 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posilek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (M. P. z 2018 r., poz. 1007).

Wsparciem w ramach programu są objęte osoby i rodziny spełniające warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz spełniające kryterium dochodowe w wysokości do 150%, o którym mowa w art. 8 ww. ustawy.

2. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) 2014-2020

Od 2015 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi dystrybucję żywności w ramach PO PŻ.

Jest to krajowy program operacyjny współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, zwanego rozp. FEAD.

PO PŻ jest finansowany ze środków Unii Europejskiej (FEAD) i ze środków krajowych (budżet państwa) w podziale 85% i 15%. Instytucją zarządzającą w systemie realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 jest Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Tylko w 2019 r. GOPS wydał 10 747,76 kg żywności w łącznej ilości 945 paczek dla ponad 300 mieszkańców.

3. Prace społecznie użyteczne dla bezrobotnych mieszkańców gminy

Gmina Stare Babice za pośrednictwem GOPS organizuje prace społecznie użyteczne dla bezrobotnych mieszkańców gminy od maja 2006 roku.

Realizacja prac społecznie użytecznych oparta jest na aktywizacji osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, określonych na podstawie przepisów art. 73a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, sposobie i trybie organizowania prac społecznie użytecznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r.

Każdego roku Gmina Stare Babice podpisuje porozumienie ze Starostą Powiatu Warszawskiego Zachodniego w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych w danym roku. Gmina pokrywa 40% kosztów organizacji ww. prac w danym roku, a 60% kosztów w ramach refundacji pokrywa Powiatowy Urząd Pra

4. Ochrona Zdrowia - programy polityki zdrowotnej

Realizacja programów polityki zdrowotnej wynika z podjętych przez Radę Gminy Stare Babice uchwał.

W 2019 roku – były realizowane 2 programy:

- 1) „Program bezpłatnych szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Stare Babice powyżej 65 roku życia” – przyjęty uchwałą nr XX/188/12 Rady Gminy Stare Babice z dnia 27 września 2012 r. w sprawie realizacji „Programu bezpłatnych szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Stare Babice powyżej 65 roku życia” na lata 2012-2016, przedłużony uchwałą nr XXIV/228/16 Rady Gminy Stare Babice z dnia 24 listopada 2016 r. i zmieniony uchwałą nr X/92/2019 Rady Gminy Stare Babice z dnia 27 czerwca 2019 r.

Szczepienia profilaktyczne przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Stare Babice powyżej 65 roku życia odbyły się w:

- a) Centrum Medyczno Rehabilitacyjnym Sorno Edyta Stankiewicz z siedzibą w Starych Babicach ul. Rynek 21 – zaszczepiono 123 osoby (kwota 6150 zł.),
- b) NZOZ Medicor – Centrum Zdrowia Izabela Drynkowska-Zawada, w Borzęcinie Dużym ul. Warszawska 818 – zaszczepiono 50 osób (kwota 2000 zł).

W uznaniu dla zasług na rzecz szerzenia profilaktyki grypy oraz za trud wkładany w realizację ważnych zadań z zakresu promocji ochrony zdrowia, Gmina Stare Babice w 2019 roku otrzymała tytuł „Super Lidera w zakresie profilaktyki grypy”. W ramach wyróżnienia wręczenie pamiątkowej statuetki nastąpiło podczas XI Debaty Ekspertów Flu Forum 2019, która odbyła się 10 września w Sali Kolumnowej w Sejmie Rzeczypospolitej. Gminę reprezentował Sekretarz Gminy Stare Babice Michał Więckiewicz wraz z Dyrektorem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Alicją Napurką.

- 2) „Program Opieki nad Kobiętą w Ciężcy i jej rodziną w Gminie Stare Babice” – został przyjęty uchwałą nr XXII/210/16 Rady Gminy Stare Babice z dnia 29 września 2016 r., a następnie zmieniony uchwałą nr VII/51/2019 Rady Gminy Stare Babice z dnia 28 marca 2019 r.

Jest to pierwszy, bezpłatny program, którego *celem głównym* jest podniesienie wiedzy i umiejętności pacjentek oraz ich partnerów w tematyce związanej z ciążą, położeniem oraz opieką nad dzieckiem, począwszy od wczesnych tygodni ciąży.

W „Programie opieki nad kobietą w ciąży i jej rodziną w Gminie Stare Babice” przewiduje się, przeprowadzenie maksymalnie do 10 kursów rocznie, a na każdy kurs przypada od 3 do 6 par uczestników.

Realizację ww. programu w 2019 roku prowadziła Fundacja Nasze Szczęścia z siedzibą w Lipkowie przy ul. I. Mościckiego 71.

W 2019 r. Fundacja Nasze Szczęścia przeprowadziła 3 kursy dla 14 mam.

5. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów

Uchwałą nr XII/111/2019 Rady Gminy Stare Babice z dnia 26 września 2019 r. wprowadzono Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Stare Babice, który określa rodzaje pomocy materialnej o charakterze socjalnym, uprawnionych do uzyskania pomocy, warunki otrzymania świadczeń, formy

pomocy materialnej, tryb i sposób przyznawania świadczeń oraz tryb i sposób wstrzymywania i cofania świadczeń.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym, zwanymi pomocą materialną są:

- 1) stypendium szkolne;
- 2) zasiłek szkolny.

Uchwałą Nr XX/196/16 Rady Gminy Stare Babice z dnia 18 sierpnia 2016 r. upoważniono Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starych Babicach do prowadzenia postępowań w sprawach świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym.

W 2019 roku stypendium szkolne otrzymało 41 uczniów.

Przyjęto również 2 wnioski na zasiłek szkolny i wydano 2 decyzje przyznające zasiłek szkolny dla 2 uczniów.

6. Karta Dużej Rodziny

Karta Dużej Rodziny (KDR) to dokument zapewniający specjalne uprawnienia rodzinom z co najmniej trojgiem dzieci bez względu na dochód w rodzinie. Karta przyznawana jest na wniosek członka rodziny wielodzietnej, który spełnia kryteria do jej otrzymania i jest wydawana bezpłatnie. **Do 31 grudnia 2019 r. wydano łącznie 2101 Kart Dużej Rodziny dla 426 rodzin.** 6 września 2018 r. Rada Gminy Stare Babice podjęła uchwałę nr XLV/477/18 w sprawie wprowadzenia na terenie Gminy Stare Babice Samorządowego Programu dla Rodzin Wielodzietnych.

Zgodnie z ww. uchwałą – posiadanie KDR uprawnia do 20% zniżki/ulgi na korzystanie z oferty i na udział w wydarzeniach i imprezach kulturalnych oraz zajęciach płatnych organizowanych przez wszystkie samorządowe instytucje kultury z siedzibą na terenie gminy Stare Babice oraz w zajęciach i wydarzeniach organizowanych przez GOSiR w Gminie Stare Babice.

W 2019 roku z oferty Domu Kultury Stare Babice skorzystało 250 osób posiadających KDR,

7. Wolontariat

Wolontariat przy GOPS istnieje od listopada 2004 r. Angażując wolontariuszy Ośrodek może bez nakładów finansowych rozszerzać zakres świadczonych usług.

Wolontariat opiera się na bezinteresownej woli służenia innym ludziom, zakłada również pewną ciągłość i systematyczność w działaniach podejmowanych bezpośrednio na rzecz osób najbardziej potrzebujących.

Wolontariusze pomagają między innymi:

- 1) rodzinom wielodzietnym,
- 2) osobom starszym, samotnym,
- 3) osobom niepełnosprawnym,
- 4) dzieciom, młodzieży w nauce m. in. z matematyki, języka polskiego, języków obcych.

W 2019 roku po raz szósty odbył się konkurs „Wolontariusz Roku 2019”. W konkursie każdy może wytypować kandydata – z grona dorosłych i młodzieży. Spośród zgłoszonych

kandydatów powołana Kapituła Konkursu, wybiera dwóch laureatów, zgodnie z wymogami Regulaminu konkursu – w dwóch kategoriach wiekowych:

- 1) osoba indywidualna do 16 roku życia;
- 2) osoba indywidualna powyżej 16 roku życia.

Uroczysta VI Gala Wolontariatu odbyła się 5 grudnia 2019 r. w sali widowiskowej Domu Kultury Stare Babice w Zielonkach-Parceli.

Laureaci otrzymali statuetki, dyplomy i gratulacje z rąk Wójta Gminy Stare Babice Sławomira Sumki. Uroczysta Gala połączona jest zawsze z obchodami Międzynarodowego Dnia Wolontariusza. Organizatorami uroczystości są: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Fundacja Na Przekór.

8. Pomoc rodzinie

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Babicach od 1 stycznia 2012 r. realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.). Uchwałą Nr XV/153/2019 Rady Gminy Stare Babice z dnia 19 grudnia 2019 r. przyjęto do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020-2022. Celem programu jest wspieranie rodzin dysfunkcyjnych oraz przeżywających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków opiekuńczych i wychowawczych w celu przywrócenia im zdolności do prawidłowego wykonywania tych funkcji.

W 2019 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej po raz kolejny realizował „Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2019 – asystent rodziny”. Pracą z asystentem rodziny w ciągu całego 2019 roku objęto 7 rodzin, w których znajduje się 26 dzieci.

9. Program „Opieka wytchnieniowa”

Gmina Stare Babice w 2020 roku przystąpiła po raz pierwszy do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020. W związku z tym podjęto uchwałę Nr XXI/217/2020 Rady Gminy Stare Babice z dnia 28 maja 2020 r. w sprawie zasad udzielania pomocy w ramach Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020.

W ramach Programu członkom rodzin lub opiekunom dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności lub osób z orzeczeniami równoważnymi – niekorzystającym z innych form usług w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej – zostaną zapewnione usługi opieki wytchnieniowej, które mają czasowo odciążyć te osoby od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą niepełnosprawną, zapewnić im czas na odpoczynek i regenerację.

Zgodnie z uchwałą Nr XXI/217/2020 Rady Gminy Stare Babice Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Babicach.

10. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Na podstawie art. 9b ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stare Babice na lata 2018-2021, który został przyjęty uchwałą nr XXXVI/368/17 Rady Gminy Stare Babice z dnia 29 listopada 2017 roku.

Zarządzeniem Nr 5/2019 Wójta Gminy Stare Babice z dnia 8 stycznia 2019 r. został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zmieniony Zarządzeniem Nr 212/2019 Wójta Gminy Stare Babice z dnia 14 listopada 2019 r.

Mając na uwadze realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie – w skład Zespołu wchodzi przedstawiciele instytucji, organizacji i jednostek organizacyjnych działających na terenie gminy Stare Babice, w tym:

- 1) Komendy Powiatowej Policji dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego z siedzibą w Starych Babicach;
- 2) Sądu Rejonowego w Pruszkowie;
- 3) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;
- 4) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 5) Straży Gminnej;
- 6) placówek służby ochrony zdrowia;
- 7) placówek oświatowych;
- 8) organizacji pozarządowych.

Działania Zespołu skierowane są do rodzin, w których pojawił się problem przemocy, znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo, ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest spójne działanie wszystkich służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy.

Zgodnie z art. 9d ust. 1 ww. ustawy – podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą w rodzinie.

W roku 2019 odbyły się 4 posiedzenia i 16 spotkań (w związku z założonymi NK - A) Zespołu Interdyscyplinarnego. Prowadziła je Przewodnicząca Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego – Alicja Napurka.

Spotkań członków grup roboczych w związku z prowadzonymi procedurami odbyło się 52.

Procedurą „Niebieskie Karty” zostały objęte 32 rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w realizacji przedstawionych powyżej programów, zadań współpracuje w szczególności z:

- 1) Radą Gminy, Wójtem i Urzędem Gminy;
- 2) Sołtysami;
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
- 5) Strażą Gminną;
- 6) Komendą Powiatową Policji;

- 7) Ochotniczą Strażą Pożarną;
- 8) Gminnym Przedsiębiorstwem Komunalnym „Eko-Babice”;
- 9) Placówkami oświatowymi i kulturalnymi;
- 10) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną;
- 11) Ośrodkiem Rehabilitacyjno – Terapeutycznym dla Dzieci Niepełnosprawnych w Bliznem Jasińskiego;
- 12) Placówkami opieki zdrowotnej;
- 13) Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim;
- 14) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- 15) Powiatowym Urzędem Pracy;
- 16) Środowiskowym Domem Samopomocy w Łubcu;
- 17) Kuratorami zawodowymi i społecznymi;
- 18) Bankiem Żywności SOS;
- 19) Gminnym Ośrodkiem Sportu i Rekreacji;
- 20) Gminną Radą Seniorów;
- 21) Organizacjami pozarządowymi (m. in. Fundacją „Na Przekór”, Fundacją Nasze Szczęścia, Starobabickim Uniwersytetem III Wieku; Stowarzyszeniem Kulturalnym „Kotwica”, Stowarzyszeniem „Nasz Dom – Godne Życie”);
- 22) Biblioteką i Domem Kultury Stare Babice;
- 23) Lokalnymi mediami;
- 24) Innymi placówkami.

VII. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Informacje wstępne

Diagnoza problemów społecznych występujących w Gminie Stare Babice została oparta na „Diagnozie Problemów Społecznych Gminy Stare Babice” z 2019 r., a także na Raporcie „Postrzeganie problemów społecznych przez mieszkańców Gminy Stare Babice” wykonanym w 2020 r.

2. Informacje z dokumentu Diagnozy Problemów Społecznych

Zakres prac badawczych nad Diagnozą Problemów Społecznych odnosił się do zdiagnozowania problemów: alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu oraz przemocy domowej.

W dokumencie Diagnozy, osobno zostały zaprezentowane wyniki dotyczące problemów społecznych wśród dorosłych, a osobno wśród dzieci i młodzieży. Dodatkowo zaprezentowane zostały wyniki badań w zakresie analizy problemu alkoholizmu przeprowadzone wśród sprzedawców alkoholu.

Celem badania było przedstawienie wybranych problemów społecznych dotyczących Gminę Stare Babice, a w odniesieniu do opinii: dorosłych mieszkańców oraz dzieci i młodzieży. Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych umożliwiła:

- 1) zapoznanie się z problemami mieszkańców Gminy Stare Babice;
- 2) ujawnienie problemów z jakimi spotykają się na co dzień młodzi mieszkańcy Gminy Stare Babice – uczniowie szkół;
- 3) rozpoznanie czy sprzedawcy alkoholu, którzy pracują na terenie Gminy Stare Babice mają odpowiednią wiedzę dotyczącą odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu;
- 4) sprawdzenie wśród wszystkich osób przebadanych jaka według nich jest dostępność do narkotyków, dopalaczy, nikotyny, czy też alkoholu na terenie gminy.

Poniżej znajduje się podsumowanie wniosków z badania diagnozującego problemy społeczne na terenie Gminy Stare Babice wraz z rekomendacjami, co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców gminy oraz instytucji, których celem jest profilaktyka.

Główne kierunki dalszych działań z zakresu przeciwdziałania i rozwiązywania problemów społecznych w Gminie powinny polegać na:

- Rozwoju pracy socjalnej na rzecz mieszkańców, którzy są zagrożeni uzależnieniami od substancji psychoaktywnych i alkoholu, oraz wdrażanie najnowszych sposobów pomocy tym osobom. Skuteczne rozwiązywanie problemu alkoholowego i narkotycznego zależy od różnych podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, np. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- Ankietowani mieszkańcy (łącznie 73,81%) deklarują, że ich spożywanie alkoholu w ciągu dnia, w którym go piją, przekracza standardową porcję alkoholu³. Jak najszybciej należy zatem zacząć zapobiegać rozwijaniu się uzależnienia od alkoholu. Rekomenduje się tworzenie kampanii, które będą miały na celu informowanie mieszkańców, o tym jakie mogą być konsekwencje spożywania dużej ilości alkoholu. Warto zaproponować mieszkańcom, przychodzącym do Urzędu, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, czy też innych instytucji by wypełnili test autodiagnozy, który udostępniony jest przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA). Dzięki wypełnieniu testu, mieszkańcy będą mogli określić, czy np. są uzależnieni od spożywania alkoholu.
- Poleca się również szkolenie pracowników leczenia odwykowego, w zakresie doskonalenia zawodowego w tematyce o osobach uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Szkolenia powinny odbywać się nie tylko wśród pracowników, lecz również kadra kierownicza powinna mieć wiedzę w zakresie reagowania i interwencji wobec mieszkańców uzależnionych lub stwarzających zagrożenie dla innych.
- Poleca się rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc. Należy podjąć działania profilaktyczne wykorzystując przy tym strategię informacyjną, mającą na celu edukację mieszkańców z zakresu szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego najbliższym otoczeniu.

Utworzenie warsztatów dla mieszkańców o tematyce:

- przedziwiania przemocy w rodzinie,
- komunikacji z osobą doświadczającą przemocy,
- komunikacji z osobą stosującą przemoc,
- naukę asertywności,
- sposoby radzenia sobie z agresją

- Warsztaty mogą być prowadzone w placówkach leczenia uzależnień, Ośrodkach Pomocy Społecznej, Punktach Konsultacyjnych oraz innych organizacjach pomocowych. Warto również skorzystać z kwestionariusza oceny ryzyka „SafeLives”, (RIC - Risk Identification Checklist – Kwestionariusz oceny ryzyka).
- Wskazane jest przekazywanie informacji dot. procedury „Niebieskie Karty” jako skoordynowanego systemu pomocy dla osób, które doznają przemocy.
- Rekomenduje się nawiązanie współpracy z przedstawicielami służb wymiaru sprawiedliwości. Do tego celu mogą posłużyć spotkania interdyscyplinarne oraz szkolenia

³ Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5%, w ok. 100ml wina o mocy 12% oraz w ok. 30ml wódki o mocy 40%, a picie o niskim poziomie ryzyka zakłada wypijanie 1-2 porcji w ciągu dnia. (Źródło: Wikipedia).

dla wszystkich organizacji pomocowych. Dodatkowo, powinno się podnosić kompetencje służb wymiaru sprawiedliwości.

- Poleca się tworzenie punktów konsultacyjnych, które proponują kompleksową pomoc psychologiczną, terapeutyczną oraz socjalną dla dzieci i dorosłych. Punkty te powinny być regularnie wspierane finansowo przez gminę.
- Rekomenduje się organizowanie lokalnych kampanii społecznych, by przekazywać wiedzę osobom, które nigdy nie były ofiarami przemocy, aby mogły również mieć wiedzę na temat mechanizmów przemocy, oraz były uświadomione o jej szkodliwości.
- Mieszkańcy przyznają, że najczęściej na temat alkoholu i substancji psychoaktywnych znajdują informacje w Internecie i telewizji. Warto zwrócić na to uwagę i dostosować się do współczesnego życia mieszkańców – udostępniać kampanie na stronach Internetowych bądź społecznościowych, a także działać w lokalnej telewizji.
- Mieszkańcy powinni mieć dostęp do informacji na temat tego, z jakiej formy pomocy mogą skorzystać w przypadku uzależnień (nie tylko ich samych, ale też rodziny i bliskich).
- Rekomenduje się dalszą kontrolę sprzedaży alkoholu na terenie gminy. Z badań wynika, że 34,29% ankieterowanych sprzedawców nigdy nie uczestniczyło w szkoleniach dotyczących odpowiedzialnej sprzedaży alkoholu w gminie.
- Udoskonaleniu działań profilaktycznych w Gminie Stare Babice. Rekomenduje się rozpowszechnianie ulotek promujących gminę oraz tego jakie wydarzenia kulturowe związane z profilaktyką dzieją się w danym momencie w gminie.
- Współpraca z mediami jest również ważnym elementem budowania społecznego poparcia dla działań w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz edukacji społecznej.
- Dalsze podejmowanie działań w zakresie profilaktyki szkolnej w oparciu o programy wykorzystujące aktywność własną uczniów i programy profilaktyczne. Uczniowie i uczennice zapytane o to, do kogo zwróciliby się mając problem związany z uzależnieniami, między innymi wymienili nauczycieli, wychowawców klas, psychologów szkolnych. Realizując programy profilaktyczne kształtuje się kompetencje osobowościowe młodych ludzi oraz ich zdolności interpersonalne niezbędne dla satysfakcjonującego funkcjonowania wśród rówieśników bez pomocy alkoholu, papierosów i narkotyków czy też przemocy.
- Zachowania ryzykowne są podejmowane przez młodzież często poza szkołą, gdzie szkoła nie ma możliwości wpływu na młodych ludzi – stąd ogromna rola rodziców, ich wiedzy oraz umiejętności współpracy z dzieckiem w zakresie kształtowania właściwych zachowań.
- Rekomenduje się rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Uczniowie powinni korzystać

z warsztatów psychologicznych, które mogłyby polegać m. in. na praktycznych ćwiczeniach pracy nad swoją samooceną i bardzo ważną w tym wieku – asertywnością.

- Poleca się zapewnienie warsztatów dla nauczycieli, pedagogów szkolnych, oraz osób pracujących w świetlicach.
- Rekomenduje się prowadzenie zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, gdyż to stanowi między innymi czynnik chroniący przed podejmowaniem zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
- Zachęca się wprowadzenie Programów Rekomendowanych w szkołach. Programy te są rekomendowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) oraz mają na celu m.in. opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży. Na stronie www.programyrekomendowane.pl, są udostępnione wszelkie informacje i rodzaje programów. Dzięki nim można dostosować program do konkretnej grupy odbiorców (np. wieku dzieci).
- Zaszczepienie wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez organizowanie konkursów sportowych, obozów sportowych oraz ciekawych zajęć WF. Dodatkowo, poleca się rozmieszczenie w szkołach plakatów o tematyce zdrowego stylu życia i korzyści z nim związanych.
- Rekomenduje się obserwację uczniów, w celu zidentyfikowania problemu narkotykowego w szkole. Poleca się organizowanie warsztatów dla kadry pracowniczej szkoły – przede wszystkim na temat tego, jak wykrywać objawy stosowania substancji psychoaktywnych. W tym celu, warto zajrzeć na stronę Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomani, gdzie możemy znaleźć przykłady objawów, które mogą wskazywać na odurzenie narkotykowe wśród dzieci i młodzieży.
- Rekomenduje się dostarczenie uczniom informacji, dotyczących tego, gdzie mogą szukać pomocy podczas, kiedy zostają ofiarami przemocy.
- Uczniowie, często w ankiecie wymieniają, że atrakcyjną formą działań profilaktycznych są dla nich spotkania z przedstawicielem Policji. Takie spotkania mają na celu uświadomienie dzieci i młodzieży o tym, jakie zachowania są aktem przemocy i jakie niosą za sobą konsekwencje również prawne.
- Rekomenduje się skorzystanie z kwestionariusza oceny ryzyka występowania przemocy wobec dziecka oraz propozycja algorytmu postępowania w przypadku podejrzenia przemocy w rodzinie wobec dziecka. Powinno się go rozpowszechnić wśród pracowników oświaty oraz tych, którzy pracują bezpośrednio z dziećmi (np. wśród pracowników świetlic środowiskowych).
- Uczniowie szkół oceniają, że zdobywanie alkoholu na terenie gminy jest możliwe. Jest to sygnał dla Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, by zwiększyła kontrolę punktów sprzedaży alkoholu, w celu eliminacji miejsc,

gdzie osoby niepełnoletnie mogą dokonać zakupu tego rodzaju napojów. Nacisk powinien być kładziony również na każdorazowe sprawdzanie dowodu osobistego młodych klientów w razie próby zakupu alkoholu lub papierosów.

Najskuteczniejszą metodą walki z problemami społecznymi zdają się być rozmowy ze specjalistami oraz kampanie profilaktyczne, a także większa kontrola i egzekwowanie przestrzegania prawa.

Działania profilaktyczne na terenie gminy powinny mieć charakter długofalowy i wielostronny.

To, że jakiegoś problemu nie widać nie znaczy, że on nie istnieje - kluczową kwestią jest uwrażliwianie społeczeństwa oraz zwiększanie jego świadomości na temat problemów społecznych.

3. Raport „Postrzeganie problemów społecznych przez mieszkańców Gminy Stare Babice”

Założenia badania – dobór próby oraz narzędzia badawcze

Głównym celem badania była potrzeba ukazania skali problemów społecznych na terenie gminy poprzez informacje uzyskane od mieszkańców. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

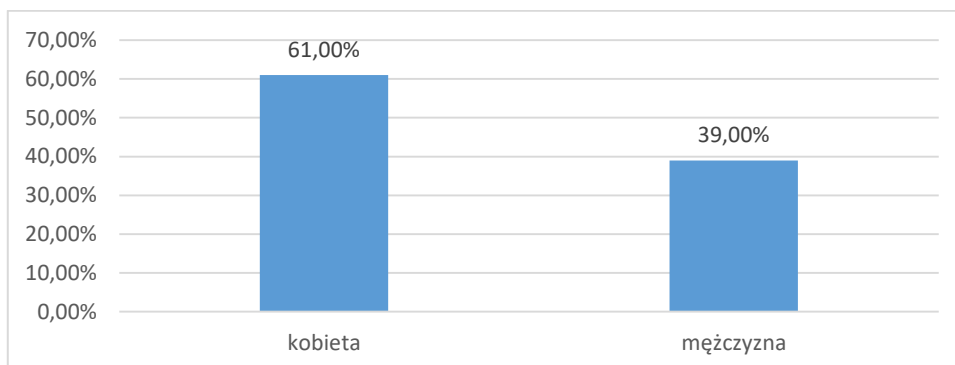
- 1) scharakteryzowania postaw mieszkańców wobec istotnych problemów społecznych;
- 2) zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe;
- 3) określenia skali oraz zakresu problemów uzależnień i przemocy;
- 4) zidentyfikowania skutków występujących problemów;
- 5) pokazania rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

Badania realizowano od sierpnia do października 2020 roku. W badaniu łącznie wzięło udział 100 osób. Zróżnicowany dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie gminy oraz uzyskanie informacji i opinii mieszkańców z różnych środowisk.

Postrzeganie problemów społecznych przez mieszkańców Gminy Stare Babice

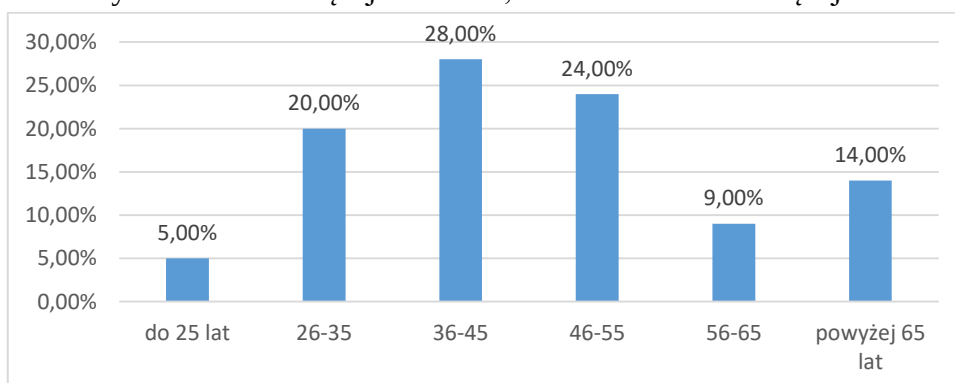
Dobór próby

Na pytania dotyczące strefy społecznej odpowiedzi udzieliło 100 dorosłych mieszkańców gminy. Wśród nich zdecydowaną większość stanowiły kobiety (61%), pozostałe 39% to mężczyźni.

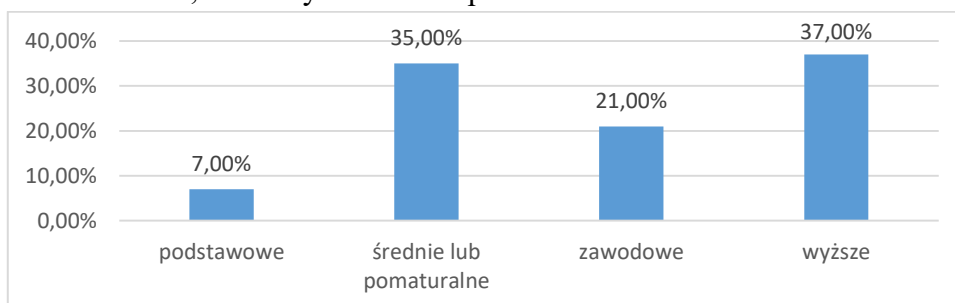
Wykres 1 Płeć

28% ankietowanych znajdowało się w grupie wiekowej 36-45 lat. Następnie w wieku 26-35 lat (20%), kolejno 24% w grupie 46-55 lat. 9% respondentów miało od 56 do 65 lat, zaś 5% ankietowanych nie miało więcej niż 25 lat, a 14% osób miało więcej niż 65 lat.

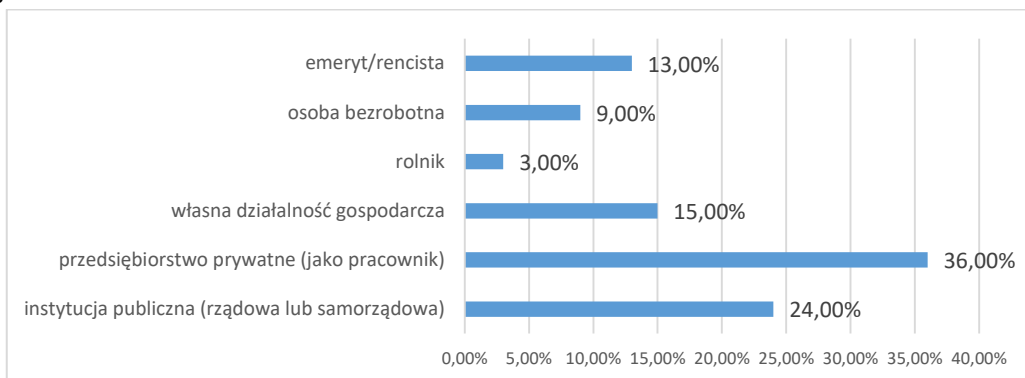
Wykres 2 Wiek.

Największa część respondentów posiadała wykształcenie wyższe (37%). 35% ankietowanych legitymowało się wykształceniem średnim lub pomaturalnym, 21% osób posiadało wykształcenie zawodowe, a 7% wykształcenie podstawowe.

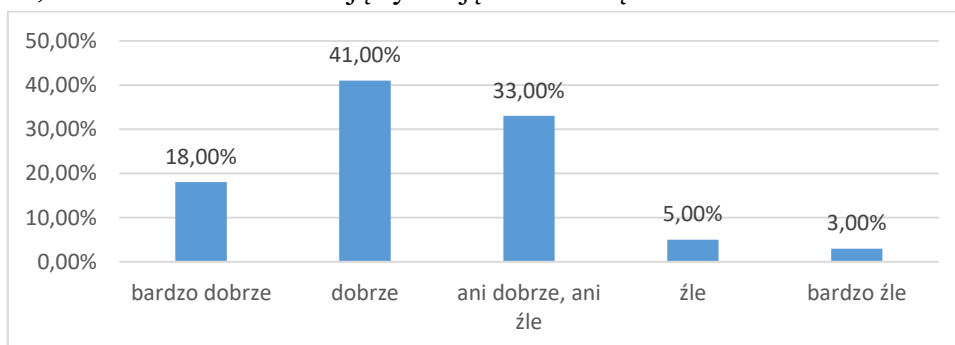
Wykres 3 Wykształcenie

36% ankietowanych jest zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach. Kolejne 24% osób pracuje w instytucjach publicznych, 15% osób prowadzi własną działalność gospodarczą, 3% osób jest rolnikami oraz również 13% badanych jest na emeryturze lub rencie. Bez pracy pozostaje 9% osób.

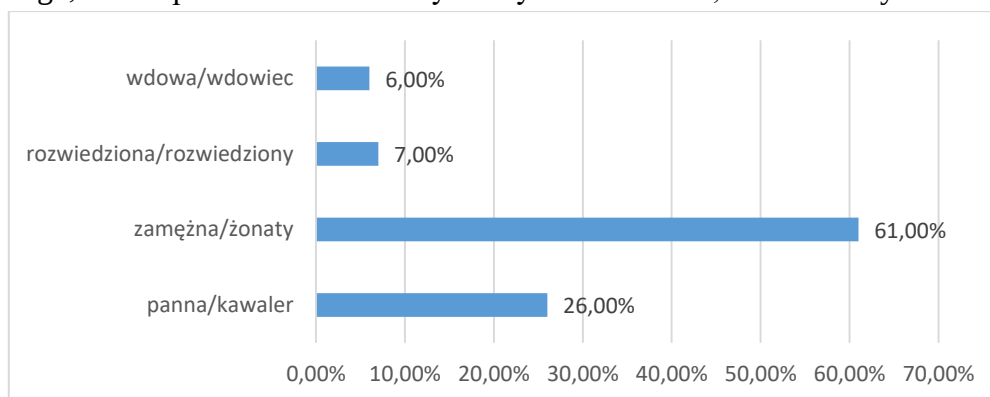
Wykres 4 Miejsce zatrudnienia

33% respondentów uważa, że ich sytuacja materialna jest ani dobra ani zła. Natomiast dobrze oceniło ją 41% badanych, a bardzo dobrze 18% osób. W złej sytuacji materialnej znajduje się 5% badanych, a 3% osób oceniło swoją sytuację materialną bardzo źle.

Wykres 5 Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?

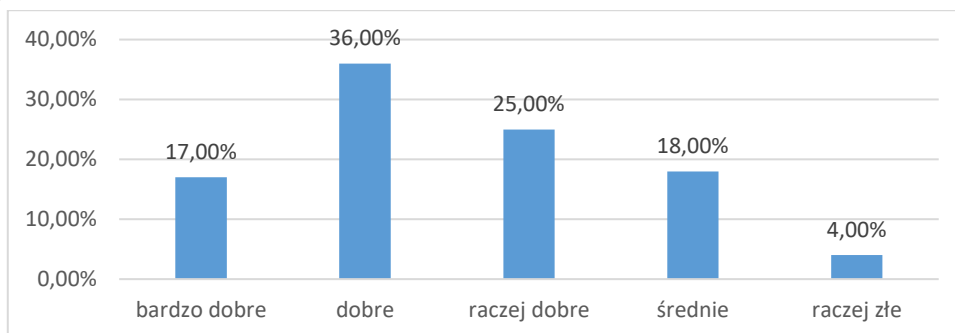
Ponad połowa respondentów to osoby w związku małżeńskim (61%). 26% ankietowanych jest stanu wolnego, 7% respondentów stanowiły osoby rozwiedzione, a 6% wdowy i wdowcy.

Wykres 6 Stan cywilny

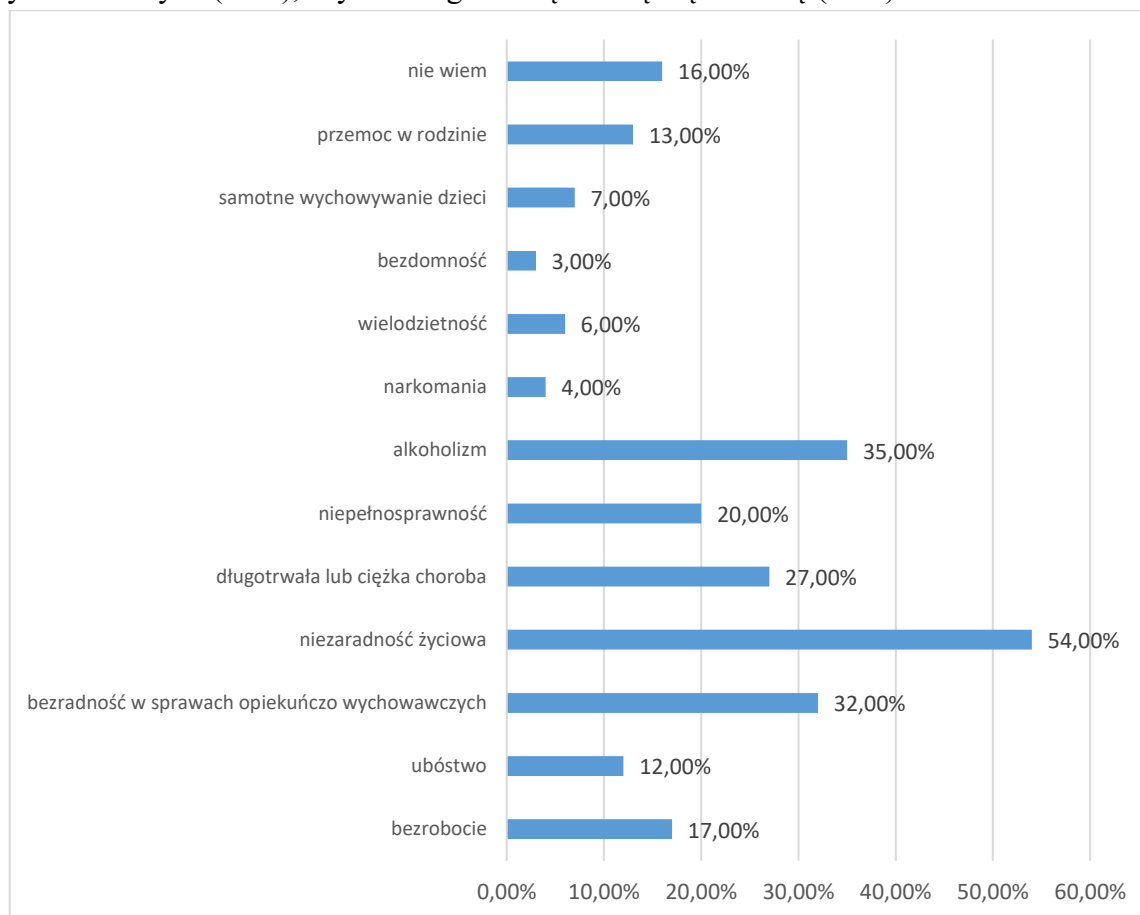
Problemy społeczne mieszkańców Gminy Stare Babice

W pierwszym pytaniu dotyczącym problemów społecznych w gminie, mieszkańców poproszono o ocenę aktualnych warunków życia w gminie. Ankietowani w większości przyznawali, iż są one dobre – takiej odpowiedzi udzieliło 36% osób. 25% badanych wskazało odpowiedź „raczej dobre”, 18% – średnie, następnie 17% osób twierdzi, iż są one bardzo dobre, oraz raczej złe – 4%.

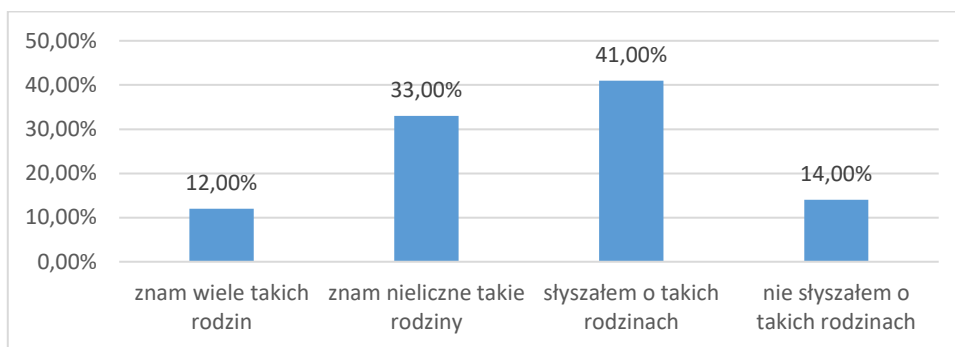
Wykres 7 Jak ocenia Pan/i aktualne warunki życia mieszkańców gminy?

Następnie ankietowanych poproszono o wskazanie głównych przyczyn problemów społecznych, które powodują trudne warunki życia w gminie. Ankietowani wskazywali między innymi: niezaradność życiową (54%), alkoholizm (35%), bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych (32%), czy też długotrwałą lub ciężką chorobę (27%).

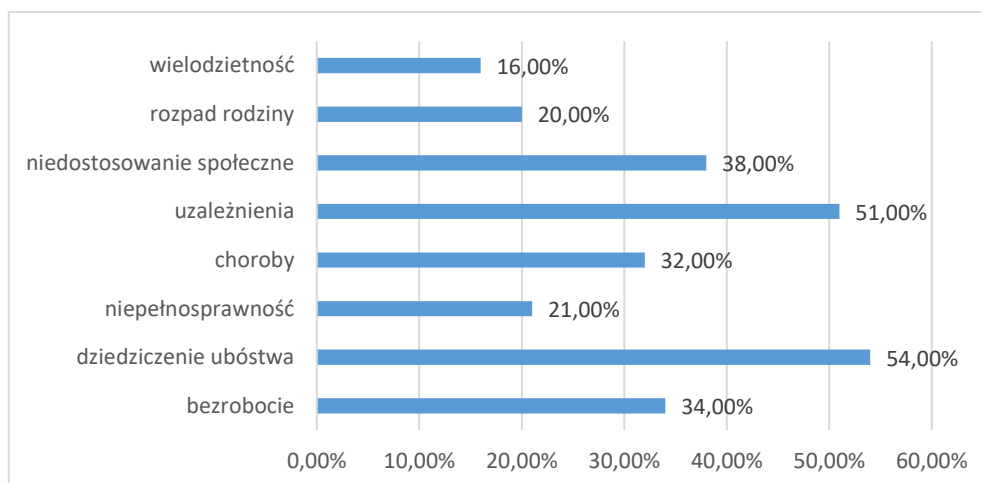
Wykres 8 Jakie są według Pana/i główne przyczyny problemów społecznych mieszkańców powodujące trudne warunki życia?

Niniejsze pytanie miało na celu oszacowanie liczby rodzin ubogich w gminie. Większość ankietowanych przyznała, że zna takie rodziny (łącznie 45%). 41% osób słyszało o takich rodzinach, a 14% nie spotkało się z tym problemem wśród rodzin.

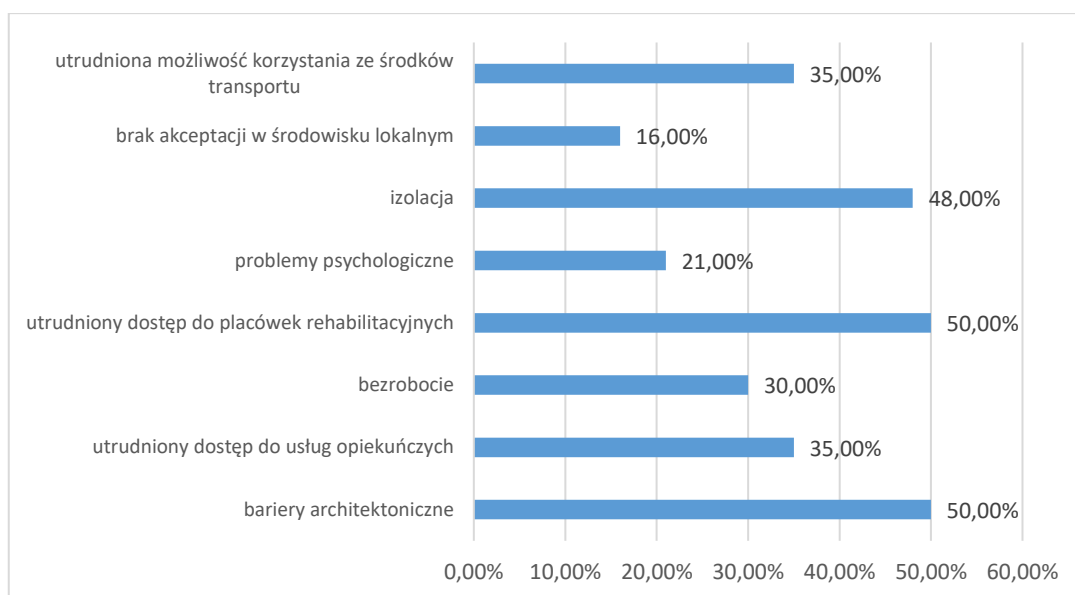
Wykres 9 Czy Pana/i zdaniem na terenie gminy jest dużo rodzin ubogich?

Zdaniem ankietowanych głównymi przyczynami popadania w ubóstwo są m.in.: dziedziczenie ubóstwa (54%), uzależnienia (51%), niedostosowanie społeczne (38%), bezrobocie (34%), choroby (32%), czy też niepełnosprawność (21%).

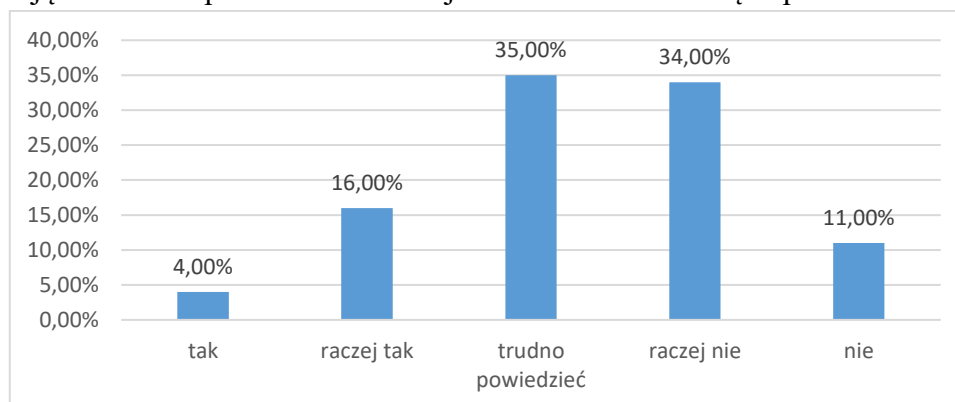
Wykres 10 Jakie są Pana/i zdaniem przyczyny popadania w ubóstwo? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Dodatkowo ankietowanych zapytano o problemy, z którymi mogą zmagać się osoby niepełnosprawne w gminie. Najczęściej wskazywano na: utrudniony dostęp do placówek rehabilitacyjnych i bariery architektoniczne (po 50%), izolacja (48%), czy też utrudniona możliwość korzystania ze środków transportu (35%).

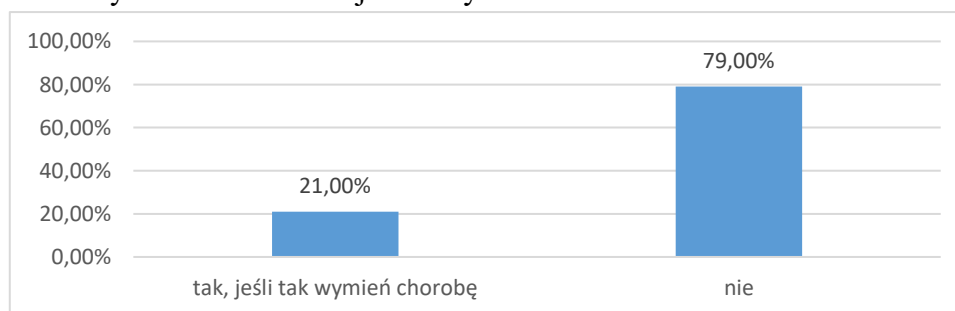
Wykres 11 Według Pana/i z jakimi problemami społecznymi najczęściej spotykają się osoby niepełnosprawne? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Jedynie 16% osób uważa, że oferta pomocy dla osób niepełnosprawnych w gminie jest raczej wystarczająca, a 4% osób uważa, iż jest ona wystarczająca. Z tą opinią nie zgodziło się 45% osób, w tym 34% uważa, że jest ona raczej niewystarczająca, a dla 11% osób jest ona niewystarczająca. 35% respondentów trudno jest wskazać konkretną odpowiedź.

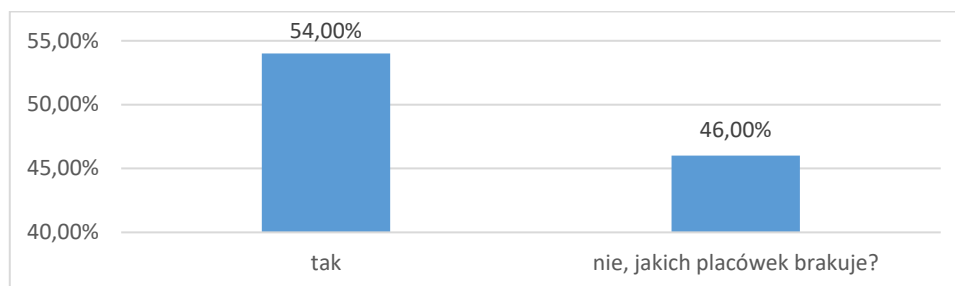
Wykres 12 Czy oferta pomocy dla osób niepełnosprawnych na terenie gminy (np. dostęp do placówek rehabilitacyjnych) jest wystarczająca?

21% ankietowanych przyznaje, że w skład ich rodziny wchodzi osoba długotrwale chora, lecz żadna z osób nie wymieniła konkretnej choroby.

Wykres 13 Czy w skład Pana/i rodziny wchodzi osoba długotrwale chora?

54% ankietowanych uważa, że dostęp do opieki zdrowotnej w gminie jest wystarczający, jednak pozostałe 46% osób nie zgodziło się z tą opinią. Uważają oni, iż w gminie brakuje poradni specjalistycznych oraz specjalistów.

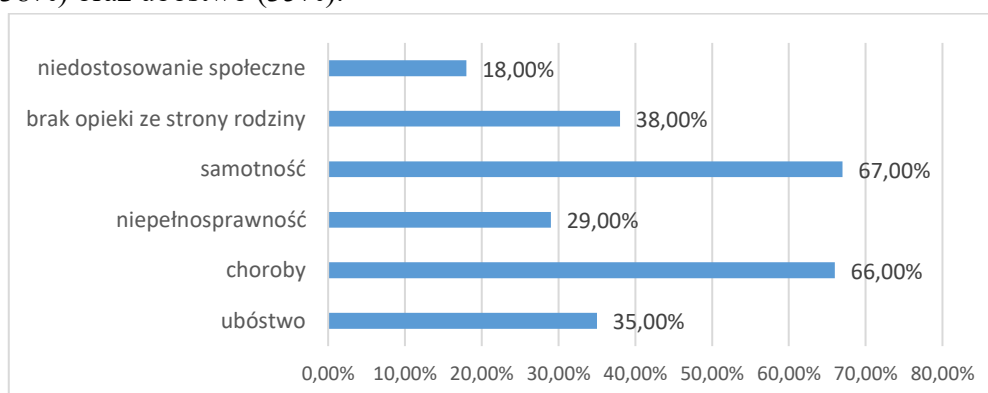

Wykres 14 Czy dostęp do placówek opieki zdrowotnej na terenie gminy jest wystarczający?

Według mieszkańców w Gminie Stare Babice brakuje:

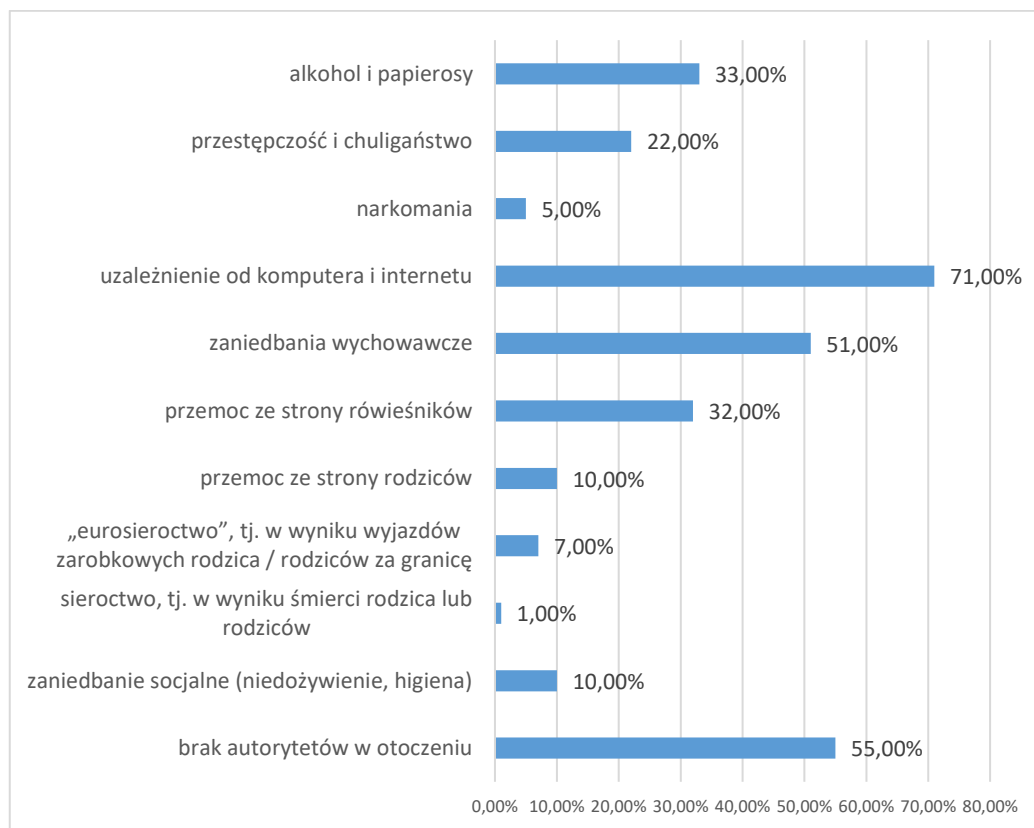
- 1) Placówek rehabilitacyjnych (komentarz respondenta: „terminy odległe realizacji rehabilitacji, brak ich wykonania w czasie, kiedy są zalecone przez lekarza. Pacjenci, których nie stać na prywatne zabiegi rehabilitacyjne, pozostają bez możliwości wykonania zaleceń lekarzy kierujących pacjenta na określoną rehabilitację”).
- 2) Lekarzy specjalistów w ramach NFZ (endokrynolog, stomatolog, kardiolog, laryngolog, urolog, neurolog, komentarz respondenta: „lekarze specjaliści w przychodniach pracują tylko 1 dzień w tygodniu ... czasem odpłatnie”).
- 3) Specjalistycznych ośrodków zdrowia (komentarz respondenta: „obecnie istnieją tylko standardowe przychodnie”).
- 4) Psychologa (poradni psychologicznej)
- 5) Przychodni POZ
- 6) Szpitala oraz opieki specjalistycznej
- 7) Placówki NFZ

Mieszkańców poproszono również o wskazanie problemów, z jakimi borykają się osoby starsze w gminie. Ankietowani wskazywali na: samotność (67%), choroby (66%), brak opieki ze strony rodziny (38%) oraz ubóstwo (35%).

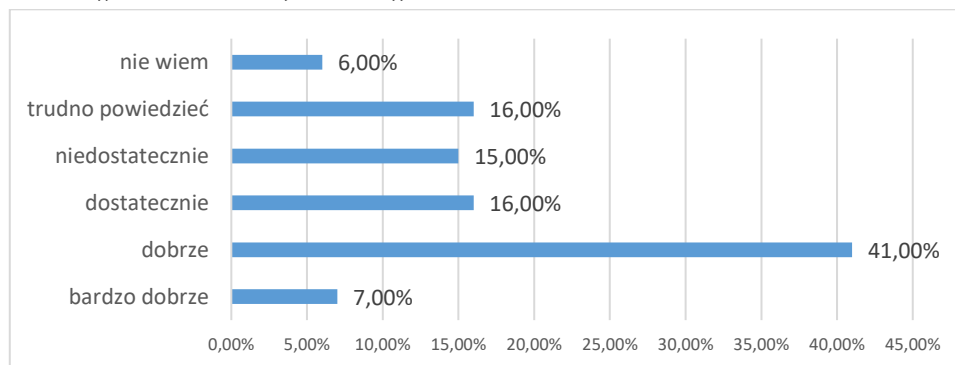
Wykres 15 Z jakimi problemami społecznymi na terenie gminy najczęściej borykają się osoby starsze? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Analizując negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży, można zauważyć, iż zdaniem mieszkańców największym problemem jest między innymi: uzależnienie od komputera i Internetu (71%), brak autorytetów w otoczeniu (55%), zaniedbanie wychowawcze (51%), alkohol i papierosy (33%), a także przemoc ze strony rówieśników (32%).

Wykres 16 Jak negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży dostrzega Pan/i najczęściej? (Pytanie wielokrotnego wyboru).

Ostatnie pytanie dotyczyło oceny zaangażowania władz gminy w życie społeczne mieszkańców. Większość ankietowanych ocenia dobrze zaangażowanie władz lokalnych w rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców – takiej odpowiedzi udzieliło 41% osób. Natomiast 7% osób wskazało odpowiedź „bardzo dobrze”. Niedostatecznie działania gminy oceniło 15% badanych. Pozostałe 16% respondentów wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć” oraz „dostatecznie”, a 6% - „nie wiem”.

Wykres 17 Jak ocenia Pan/i stopień zaangażowania władz lokalnych, związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych mieszkańców?

Rekomendacje

- 1) Rekomenduje się stworzenie kampanii społecznej potępiającej różnego rodzaju dyskryminację, a jednocześnie propagującej tolerancję, empatię oraz aktywną pomoc ofiarom wykluczenia.
- 2) Kontynuowanie przyznawania pomocy dla rodzin/osób ubogich w postaci: zasiłków i świadczeń z pomocy społecznej, stypendiów szkolnych, dystrybucji żywności.
- 3) Zwiększenie dostępności do otrzymania mieszkań socjalnych lub komunalnych.
- 4) Łącznie 45% mieszkańców zna rodziny, które borykają się z **problemem ubóstwa**. Rekomenduje się, włożenie wysiłku ze strony szkoły, w celu identyfikacji problemów finansowych w rodzinach uczniów oraz pomoc tym osobom (darmowe podręczniki, wyprawki szkolne, stypendia).
- 5) Identyfikowanie osób pozostających bez zatrudnienia i pomoc im obejmująca pośrednictwo zawodowe, w tym szkolenia dot. poszukiwania pracy oraz wsparcie dla osób wchodzących lub powracających na rynek pracy.
- 6) Informowanie mieszkańców na temat organizowanych działań, szkoleń przez PUP mających na celu aktywizację zawodową i wyrównywania szans na rynku pracy, za pomocą broszur, ulotek i plakatów zamieszczanych w miejscach publicznych, lokalnych mediach, prasie i Internecie.
- 7) Respondenci wymieniali w ankietach potrzebę **dostępu do opieki psychologa i placówek specjalistycznych**. Rekomenduje się poszerzenie oferty programów **pomocy psychologicznej**, psychoterapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, starszych, niepełnosprawnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz stworzenie miejsc wsparcia i poradnictwa dla tych grup.
- 8) Zaleca się zapewnianie osobom starszym, niepełnosprawnym i innym zagrożonym wykluczeniem społecznym form aktywnego spędzania czasu oraz włączania tych osób w życie zawodowe i publiczne.
- 9) Zaleca się przeciwdziałanie marginalizacji osób starszych poprzez organizowanie akcji, kampanii mających na celu stworzenie pozytywnego obrazu późniejszej fazy życia, odejście od stereotypu stary = chory, a także rozwój świadomości społecznej na temat potencjału osób starszych.
- 10) Stworzenie większej liczby placówek specjalistycznych, które działają w ramach NFZ, bowiem liczna grupa ankietowanych wykazywała potrzebę utworzenia w gminie:
 - placówek rehabilitacji,
 - specjalistycznych ośrodków,
 - poradni psychologicznej,
 - przychodni zatrudniającej lekarzy specjalistów w ramach umowy z NFZ,
 - zatrudnienia w istniejących przychodniach więcej lekarzy specjalistów i lepszy dostęp do lekarzy specjalistów pracujących w ramach umowy z NFZ,
 - szpitala i opieki specjalistycznej.

VIII. ANALIZA SWOT ORAZ DANE PROSPEKTYWNE

1. Analiza SWOT

Głównym narzędziem oceny uwarunkowań jest analiza SWOT. Jest to metoda służąca do badania otoczenia organizacji oraz analizy jej wnętrza. Analiza SWOT oparta jest na prostym schemacie klasyfikacyjnym, w którym czynniki wpływające dzielimy na:

1. wewnętrzne pozytywne – mocne strony (Strengths),
2. wewnętrzne negatywne – słabe strony (Weaknesses),
3. zewnętrzne pozytywne – szanse (Opportunities),
4. zewnętrzne negatywne – zagrożenia (Threats).

Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie siły i słabości gminy w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii; słabości to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych; szanse to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

Problem ubóstwa w Gminie Stare Babice.

Mocne strony	Słabe strony
• nieodpłatne poradnictwo prawne, psychologiczne i socjalne • posiadanie przez pracowników socjalnych wykształcenia zgodnego z wymogami ustawy o pomocy społecznej, ich doświadczenie zawodowe, udział w organizowanych szkoleniach • pomoc mieszkańców gminy organizowana dla osób potrzebujących, np. zbiórki finansowe • dystrybucja żywności w ramach PO PŻ • organizacja różnych akcji, w tym świątecznych na rzecz biedniejszej społeczności lokalnej • realizacja wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „<i>Posilek w szkole i w domu</i>” na lata 2019-2023 • organizacja prac społecznie użytecznych • przyznawanie świadczeń z zakresu pomocy społecznej: zasiłek celowy, specjalny zasiłek celowy, zasiłek okresowy, zasiłek stały • przyznawanie następujących świadczeń, realizowanych jako zadania zlecone gminie z zakresu administracji rządowej: a) zasiłek rodzinny z dodatkami, b) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka, c) świadczenie rodzicielskie, d) świadczenie wychowawcze,	• występowanie patologii społecznych • bezrobocie • niska świadomość społeczeństwa wobec konieczności przyznania się do biedy • długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej • bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu swoich problemów • brak narzędzi eliminujących postawy roszczeniowe podopiecznych • brak mieszkań socjalnych i komunalnych

e) jednorazowe świadczenie wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, f) jednorazowe świadczenie wynikające z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start”, g) świadczenia z funduszu alimentacyjnego, h) świadczenia opiekuńcze: świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna	
Szanse	Zagrożenia
• prorodzinna polityka państwa • możliwość pozyskiwania środków na realizację zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej • stworzenie sieci współpracy podmiotów lokalnych, działających na rzecz rodzin • Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa (PO PŻ) finansowany ze środków Unii Europejskiej (FEAD) i ze środków krajowych (budżet państwa) • tworzenie i realizacja programów niosących pomoc najuboższym	• pogorszenie się stanu zdrowia społeczeństwa z uwagi na covid-19 • postępująca degradacja społeczna bezrobotnych powyżej 50 roku życia • roszczeniowa postawa części społeczeństwa • izolacja i zachorowania • zbyt niskie kryterium dochodowe w ustawie o pomocy społecznej

Problem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych
i prowadzenia gospodarstwa domowego,
zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
w Gminie Stare Babice

Mocne strony	Słabe strony
• różnorodność form pomocowych • posiadanie przez pracowników socjalnych wykształcenia zgodnego z wymogami ustawy o pomocy społecznej, ich doświadczenie zawodowe, udział w organizowanych szkoleniach • działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz grup roboczych w celu zapewnienia kompleksowej pomocy dla osób zagrożonych przemocą lub doświadczających przemocy w rodzinie • praca asystenta rodziny z rodziną • działania wolontariuszy na rzecz pomocy dzieciom, m. in. udzielanie bezpłatnych korepetycji z różnych przedmiotów • stały kontakt GOPS z Sądem Rejonowym w Pruszkowie – III Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz współpraca z kuratorami społecznymi i zawodowymi • udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy <i>psychologiczno-pedagogicznej</i> w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej mieszczącej się w Bliznem Jasińskiego • możliwość skorzystania ze wsparcia i pomocy psychologicznej dla osób dorosłych, jak również dla młodzieży i dzieci w trakcie dyżuru psychologa	• wzrost liczby świadczeniobiorców pomocy społecznej • występowanie patologii społecznych • bezrobocie • ubóstwo • długotrwałe uzależnienie rodzin od pomocy społecznej • bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu swoich problemów • mała aktywność klientów GOPS w dążeniu do zmiany własnej sytuacji życiowej • brak mieszkań socjalnych/komunalnych

• nieodpłatne konsultacje i porady prawne • wydawanie dla rodzin wielodzietnych – Karty Dużej Rodziny • dobrze rozwinięta sieć placówek oświatowych • prowadzenie przez szkoły programów profilaktycznych • pracujący w gminnych placówkach oświatowych: psycholodzy i pedagodzy szkolni służący pomocą dzieciom i młodzieży • realizacja „Programu opieki nad kobietą w ciąży i jej rodziną w Gminie Stare Babice” • działania sportowe organizowane przez GOSIR • szeroki wachlarz wydarzeń kulturalnych i artystycznych oraz zajęć i warsztatów organizowanych przez Dom Kultury i Bibliotekę • działania podejmowane przez organizacje pozarządowe, m in. przez Fundację Nasze Szczęścia, Fundację „Na Przekór” i inne	
Szanse	Zagrożenia
• współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi • stworzenie sieci współpracy podmiotów lokalnych, działających na rzecz rodziny • większy dostęp do opieki specjalistycznej (psychologa, pedagoga) • rozszerzenie zakresu ulg/zniżek dla rodzin posiadających Kartę Dużej Rodziny	• postępująca degradacja wartości rodziny oraz postępujący zanik wzorców wychowawczych • osłabienie więzi rodzinnych i społecznych • oznaki zmęczenia, bezsilności i bezradności w społeczeństwie • wzrost patologii społecznych • izolacja • wzrost zachorowalności na choroby psychiczne i samobójstw

Problem długotrwałej lub ciężkiej choroby (niesamodzielności) w Gminie Stare Babice

oraz

Problem niepełnosprawności w Gminie Stare Babice

Mocne strony	Słabe strony
• możliwość kontynuowania aktywności zawodowej przez osoby niepełnosprawne • przygotowanie kadry do świadczenia pomocy osobom starszym • działania podejmowane na rzecz Seniorów przez: → Gminną Radę Seniorów → Klub Seniora „Nadzieja” → Starobabicki Uniwersytet III Wieku • zajęcia dla dzieci prowadzone przez Ośrodek Rehabilitacyjno-Terapeutyczny dla Dzieci Niepełnosprawnych • realizacja programu „Opieka wytchnieniowa” i innych programów dla osób starszych, chorych, niepełnosprawnych • realizacja „Programu bezpłatnych szczepień profilaktycznych przeciwko grypie dla mieszkańców Gminy Stare Babice powyżej 65 roku życia” • powstanie i działalność Stowarzyszenia „Nasz Dom – Godne Życie” • wolontariat na rzecz społeczności lokalnej • dostępny w Gminie Stare Babice psycholog dla osób starszych i ich opiekunów • wydawana Ogólnopolska Karta Seniora	• starzenie się społeczeństwa • bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych • utrudniony dostęp do placówek zdrowia publicznego • samotność osób starszych, schorowanych, niepełnosprawnych • niski poziom życia osób starszych • niewystarczająca ilość kadry zajmującej się problematyką osób starszych, schorowanych, niepełnosprawnych • brak badań w środowisku dotyczących potrzeb osób niepełnosprawnych

• koperty życia • usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze • siłownie plenerowe/ tężnia • badania mammograficzne (wykonywane w mammobusie) na terenie gminy • współpraca Gminnej Rady Seniorów z Młodzieżową Radą Gminy Stare Babice	
Szanse	Zagrożenia
• pozyskiwanie środków unijnych lub z innych źródeł, np.: Funduszu Solidarnościowego, na pomoc osobom niepełnosprawnym • wzrost społecznej akceptacji osób niepełnosprawnych • stworzenie możliwości rehabilitacji; • rozwój ekonomii społecznej	• spadek liczby miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych • niechęć osób niepełnosprawnych do poszukiwania i podjęcia pracy • brak edukacji o rozumieniu potrzeb osób niepełnosprawnych i schorowanych • ubożenie społeczeństwa • zachorowania (obecnie duża zachorowalność społeczeństwa na chorobę zakaźną układu oddechowego covid-19 wywoływaną przez wirus SARS-CoV-2) • pogorszenie się stanu zdrowia społeczeństwa • izolacja • brak kadry i niskie wynagrodzenie za usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze
<u>Problem bezrobocia w Gminie Stare Babice</u>	
Mocne strony	Słabe strony

- wzrost znaczenia wykształcenia, jako wartości - duża liczba działających podmiotów gospodarczych - podnoszenie kwalifikacji przez osoby długotrwale bezrobotne - organizacja i wykonywanie prac społecznie użytecznych - korzystanie z pomocy programów oferowanych przez PUP w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, zakładania własnej działalności w wychodzeniu z bezrobocia – dofinansowanie z PUP, a także: staże, roboty publiczne, prace interwencyjne - wsparcie psychologiczne - zamieszczanie przez lokalnych przedsiębiorców ofert pracy np. na stronie UG	- duża grupa bezrobotnej młodzieży - zbyt rzadkie i nieefektywne kontrole legalności zatrudnienia - wysokie i długotrwałe bezrobocie u osób powyżej 50 roku życia - krótkie okresy zatrudnienia - osoby długotrwale bezrobotne, charakteryzujące się niskim poziomem wykształcenia, nie podnoszące swoich umiejętności - ukrywanie zatrudnienia – występująca jeszcze tzw. praca na „czarno”, praca „dorywcza” - trudności i biurokracja związana z dokumentacją i procedurą otrzymania/ korzystania z programów PUP - niska świadomość konsekwencji pozostawiania osobą długotrwale bezrobotną
Szanse	Zagrożenia
- regulacje prawne bardziej przyjazne przedsiębiorcom - podnoszenie kwalifikacji przez osoby bezrobotne - współpraca władz lokalnych z organizacjami pozarządowymi - pozyskiwanie środków unijnych na aktywizację długotrwale bezrobotnych i ich przekwalifikowania - uproszczenie procedur w Urzędach Pracy w celu otrzymania dofinansowania	- ubożenie społeczeństwa - brak perspektyw zatrudnienia młodych ludzi - brak stabilności i zatrudnienia - likwidacja miejsc pracy - zjawisko „wyuczonej bezradności” - zjawisko nielegalnego zatrudnienia - zjawisko „dziedziczenia bezrobocia” - zatrudnianie obcokrajowców za niższą stawkę godzinową, co stanowi konkurencję dla lokalnych społeczności - niskie uposażenie za wykonywaną pracę - zagrożenie: izolacja, zachorowania

	• w obecnej sytuacji spowodowanej pandemią covid-19 może nastąpić znaczny wzrost bezrobocia
<u>Problem alkoholizmu lub narkomanii w Gminie Stare Babice</u>	
Mocne strony	Słabe strony
• funkcjonowanie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – możliwość podjęcia leczenia odwykowego • dostęp do specjalisty pracującego z osobami uzależnionymi • dostęp do specjalisty ds. przemocy w rodzinie • dostęp do psychologa • dostęp do miejsc pobytu dla ofiar przemocy • współpraca GKRPA z placówkami oświatowymi w zakresie edukacji o uzależnieniach • współpraca GKRPA z GOPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, grupami roboczymi na rzecz pomocy osobom uzależnionym głównie w podjęciu leczenia	• zbyt mała ilość specjalistów ds. uzależnień • duże przyzwolenie społeczne w zakresie alkoholizmu (w tym spożywania alkoholu przez młodzież) • wczesna inicjacja spożycia alkoholu, jak również środków psychoaktywnych • niska świadomość problemu możliwości uzależnienia – alkoholizm i narkomania
Szanse	Zagrożenia
• zainteresowanie ze strony specjalistów w zakresie współpracy na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom • brak przyzwolenia społecznego na zjawisko alkoholizmu i narkomanii • zwiększenie świadomości, co do problemu uzależnień	• niedostateczny dostęp osób uzależnionych do informacji o możliwych formach pomocy • zbyt łatwy dostęp do papierosów, alkoholu czy narkotyków • niska skuteczność i efektywność podejmowanych działań wobec osób uzależnionych

• powstawanie placówek udzielających pomocy w zakresie uzależnień i większa dostępność do tych placówek	
---	--

2. Dane prospektywne (określenie podstaw wizji Strategii)

W przeprowadzonych ankietach reprezentanci społeczności lokalnej określili w sposób szczegółowy oczekiwania realizacyjne w zakresie poszczególnych obszarów.

OBSZAR: Pomoc społeczna, pomoc osobom niepełnosprawnym oraz osobom starszym, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

- Utworzenie Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Gminie Stare Babice ze środków zewnętrznych i gminnych.
- Budowa mieszkań socjalnych i komunalnych
- Budowa (utworzenie) dziennego domu pobytu dla seniora.
- Pomoc osobom starszym i samotnie mieszkającym poprzez zapewnienie dostępu do usług profesjonalnych w zakresie napraw domowych (tzw. „złota rączka”).
- Aktualizacja bazy osób starszych i niepełnosprawnych.
- Inicjowanie form współpracy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych
- Udzielanie informacji dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach pracy socjalnej.
- Współpraca instytucji świadczących pomoc i usługi na rzecz rodzin z potrzebami.

OBSZAR: Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii

- Organizacja spotkań profilaktycznych z osobami uzależnionymi.
- Zatrudnienie psychologa, celem zapewnienia wsparcia osobom uzależnionym.
- Systematyczny monitoring punktów sprzedaży napojów alkoholowych.

OBSZAR: Edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej

- Przeniesienie Biblioteki Gminnej w bardziej centralne miejsce gminy, co ułatwi dostęp do zasobów Biblioteki, a także pozwoli na wygospodarowanie przestrzeni wystawowej, a także umożliwiającej organizację mniejszych wydarzeń kulturalnych.
- Organizacja spotkań z lokalnymi NGO i mieszkańcami, aby oferta kulturalna spełniała oczekiwania mieszkańców.
- Stworzenie cyklu szkoleń dla rodziców w sferze psychologii sportu.
- Stworzenie wyraźnego programu łączącego zdrowe odżywianie i rekreację, jako propozycję codziennego stylu życia.
- Rozbudowa szkoły w Zielonkach.
- Budowa nowej szkoły oraz przedszkola.
- Wprowadzenie programów zdrowotnych i sportowych, umożliwiających rozwój zainteresowań i pasji.

IX. CELE GŁÓWNE STRATEGII, CELE SZCZEGÓŁOWE I ICH REALIZACJA

1. Cele główne Strategii.

Przeprowadzona analiza SWOT dla poszczególnych obszarów, jak również wyniki ankiet prospektywnych, pozwoliły na rozpoznanie najważniejszych kwestii jakie powinny stanowić obszar działań Gminy Stare Babice w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

Przypomnieć należy, że Strategia Rozwoju Gminy określa pięć celów strategicznych, spośród których dwa są istotne z perspektywy niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych:

- Cel nr 2 – Poprawa bytowo-komunalnych warunków życia w gminie.
- Cel nr 3 – Budowa społeczeństwa obywatelskiego, aktywizacja społeczności lokalnych, aktywne rozwiązywanie problemów społecznych.

Wobec zbieżności celów określonych w Strategii Rozwoju Gminy z celami, jakie należy wytyczyć na gruncie niniejszej Strategii, kierując się koniecznością zapewnienia jak najwyższej spójności kierunków działań gminy, zdecydowano na wyznaczenie następujących **celów głównych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice**:

→ **Zapewnienie poprawy warunków życia mieszkańców gminy, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru ochrony zdrowia publicznego.**

→ **Budowa społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnych, a także aktywne (czynne) rozwiązywanie problemów społecznych.**

2. Cele szczegółowe i ich realizacja

Dla celu „Zapewnienie poprawy warunków życia w Gminie, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru ochrony zdrowia publicznego”, określa się następujące cele szczegółowe:

- 1) infrastruktura służby zdrowia publicznego dopasowana do potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców;
- 2) poszerzenie oferty usług rehabilitacyjnych z jednoczesnym zapewnieniem skrócenia okresów oczekiwania na już wyznaczone zabiegi rehabilitacyjne;

- 3) budowa (utworzenie) dziennego domu pobytu dla osób niepełnosprawnych i dla osób starszych;
- 4) likwidacja barier architektonicznych;
- 5) utworzenie poradni psychologicznej ogólnodostępnej dla mieszkańców;
- 6) dostępna i nowoczesna baza sportowo-rekreacyjna;
- 7) dobrze rozwinięta i nowoczesna baza dla rozwoju działalności kulturalnej;
- 8) dobrze wyposażona i odpowiadająca oczekiwaniom mieszkańców baza systemu oświaty i wychowania oraz pomocy społecznej.

Dla celu „Budowa społeczeństwa obywatelskiego, poprzez aktywizację społeczności lokalnych, a także aktywne (czynne) rozwiązywanie problemów społecznych”, określa się następujące cele szczegółowe:

- 1) aktywna postawa społeczna mieszkańców gminy – upowszechnienie wolontariatu poprzez kampanie edukacyjne i społeczne;
- 2) trwałe ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego grup zagrożonych patologiami i bezrobociem;
- 3) dzieci i młodzież aktywna ruchowo i społecznie;
- 4) promocja form aktywnego spędzania czasu przez całą rodzinę;
- 5) wysoka jakość oświaty w gminie;
- 6) rozwój kapitału ludzkiego mieszkańców;
- 7) osoby starsze aktywne i przydatne społeczeństwu gminy;
- 8) wykorzystanie i wzmocnienie potencjału organizacji pozarządowych.

X. SYSTEM ZARZĄDZANIA I AKTUALIZACJI STRATEGII

Podmioty zarządzające realizacją Strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice zawiera cele i zadania, które stanowią wyzwanie dla społeczności lokalnej oraz gminnych instytucji publicznych i niepublicznych działających w sferze polityki społecznej. W związku z tym wdrażanie Strategii wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami, a efektywność procesu będzie zależała w głównej mierze od podmiotów zarządzających realizacją:

- 1) Wójt Gminy Stare Babice – wykonuje uchwały Rady Gminy, w oparciu o budżet przyjmowany każdego roku uchwałą Rady Gminy Stare Babice – realizując zadania przy pomocy m. in. pracowników Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych; odpowiedzialny za bieżące wdrażanie Strategii oraz wsparcie Koordynatora przy jej realizacji;
- 2) Rada Gminy – organ stanowiący; uchwała budżet; pełni nadzór nad realizacją Strategii;
- 3) Koordynator realizacji Strategii – koordynatorem realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice lata 2021-2030 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starych Babicach. Sformułowane w dokumencie kierunki działań będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów oraz partnerów w realizacji, w zależności od posiadanych i pozyskanych środków finansowych.

Instrumenty realizacji Strategii

Wśród szeregu instrumentów służących realizacji Strategii, należy wymienić: instrumenty finansowe, administracyjno-prawne, z zakresu promocji i marketingu oraz monitoringu, a także narzędzia służące aktualizacji strategii.

Głównym instrumentem finansowym służącym realizacji zadań gminy jest jej budżet, gwarantujący samodzielność finansową samorządu, uchwalany w formie uchwały budżetowej na dany rok budżetowy, stanowi roczny plan dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów gminy. Możliwość realizacji zadań jest uwarunkowana w głównej mierze zakresem i charakterem dochodów budżetowych. Trzeba stwierdzić, że poziom dochodów własnych gminy jest niewystarczający w stosunku do realizowanych zadań oraz potrzeb społecznych, niezbędny jest zatem sprawnie funkcjonujący mechanizm zasilania zewnętrznego budżetu.

Wdrażając Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gmina Stare Babice będzie musiała oprzeć się o dostępne programy pomocowe, a także prowadzić racjonalną współpracę finansową z organizacjami pozarządowymi oraz sektorem przedsiębiorców. W tym sensie niezmiernie ważna będzie akcja informacyjno-promocyjna na temat Strategii i procesów integracji społecznej, wykorzystująca Internet, prasę lokalną, a także promocję i reklamę bezpośrednią (na przykład zapraszanie do udziału w przedsięwzięciach samorządowych podmiotów mogących być partnerami w realizacji poszczególnych zadań).

Środki finansowe na działania zaplanowane w Strategii na lata 2021–2030 pochodzić będą z:

- 1) budżetu gminy;
- 2) budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych;
- 3) budżetu państwa na realizację zadań zleconych;
- 4) Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
- 5) Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz innych celowych funduszy krajowych,;
- 6) zewnętrznych źródeł finansowania w tym, funduszy europejskich;
- 7) ze środków zewnętrznych pozyskanych ze współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Podanie wysokości środków planowanych na realizację Strategii nie jest możliwe ze względu na zbyt długi okres obowiązywania dokumentu oraz brak długookresowych źródeł finansowania.

Strategia jest dokumentem, który może być aktualizowany, szczególnie w dobie zmieniających się źródeł finansowania i przepisów. Nieodłącznym elementem wdrażania Strategii są programy i projekty wykonawcze, które tworzone są w oparciu o budżet gminy. Monitoring Strategii będzie prowadził Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Starych Babicach, który zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej, koordynuje realizację Strategii. Monitorowanie nie jest kontrolą ani audytem. Jego istotą jest śledzenie i analizowanie faktycznego rozwoju.

Celem monitoringu jest zbadanie:

- 1) zgodności faktycznego rozwoju z założeniami i celami Strategii;
- 2) oceny nowych wyzwań i zagrożeń;
- 3) wniosków dotyczących aktualności lub potrzeby zmiany istniejącej Strategii.

Przedmiotem ewaluacji są przede wszystkim procesy i działania, których przebieg można zmienić w celu ich ulepszenia lub przyjęcia innych decyzji o sposobie ich prowadzenia.

Monitoring i ocena wdrażania Strategii

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stare Babice, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Strategia będzie zatem podlegać modyfikacjom i weryfikacjom w zależności od zmieniających się czynników w niej przedstawionych. Wyznaczone w Strategii cele będą realizowane przy wykorzystaniu możliwych zasobów i zaangażowaniu wszystkich wymienionych w niej instytucji i organizacji społecznych.

W corocznych sprawozdaniach z realizacji zadań z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej będzie zawarta informacja o zrealizowanych lub podjętych działaniach mających na celu dochodzenie do wyznaczonych celów Strategii.

Aktualizacja Strategii

Prace nad realizacją celów i kierunków działań Strategii powinny być prowadzone w sposób ciągły, co może oznaczać w przyszłości aktualizację Strategii w zależności od zachodzących zmian w otoczeniu społeczno-gospodarczym (np. nowe uregulowania prawne, nowe możliwości pozyskiwania zewnętrznych środków pomocowych) oraz ocenę postępów w realizacji Strategii, w tym poziomu zadowolenia lokalnej społeczności z podjętych działań w sferze polityki społecznej.

Koordynację nad realizacją zadań określonych w Strategii będzie sprawować Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Nadzór merytoryczny nad realizacją poszczególnych zadań należał będzie do referatów Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych i innych, których współudział wymieniony został w Strategii.